

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

"Səs" qəzeti mənim
ürünən ən əziz qəzətdir

Heydar

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 091 (6291) 26 may 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Əli Salim Əsəd: "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çox müdrik insandır"

Heydər Əliyev
Fondunun dəstəyi ilə
Pekində "Nizami
Gəncəvi - bütün
bəşəriyyətin şairi" adlı
tədbir keçirilib

Şəhərin əməkdaşlıq Təşkilatının Pekindəki kətbiliyində "Nizami Gəncəvi - bütün bəşəriyyətin şairi" adlı tədbir keçirilib. "Nizami Gəncəvi ili"...

Bax 6

Dövlət Sərhəd Xidməti Sahil
Mühafizəsinin Mərkəzi
Regional Söbəsinin yeni
inzibati binası
istifadəyə verilib

Bax 5

Vahid Qalumyan:
Tavuşdakı kəndlər
Azərbaycanındır

Ermenistan parlamentinin
"Menim addımım" fraksiyasından
olan deputati Vahid Qalumyan Azərbaycanla
sərhəd problemində danışır. Ermeni deputat yerli
mediaya verdiyi açıqlamada
sərhəd məsələsində Azərbaycanın haqlı...

Bax 11

Tələbələrin günlük
xərcləri nə qədərdir?

Universitet tələbələrinin və şagirdlərin gündəlik xərclərinə - ictimai nəqliyyata sərf etdiyi ödəniş, qida, geyim və digər xərclər və gündəlik tələbatlar aiddir. Bir tələbə gündəlik olaraq universitetə ictimai nəqliyyat vasitəleri - metro, avtobus, taksi ilə gedir. Metrodan mütəmadi istifadə...

Bax 10

"Şuşa və Ağdam şəhərlərinin baş planlarının hazırlanması istiqamətində ciddi işlər gedir"

Prezident İlham Əliyev "Signify" şirkətinin baş icraçı direktorunu və digər nümayəndələrini qəbul edib

Bax 2

Operativ Qərargah:
Mayın 31-dən açıq məkanlarda
maska taxılmayacaq

Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargah dünən keçirilən brifinqində xüsusi karantin rejiminin yumşaldılması ilə bağlı bir sıra qərarlarını açıqladı. SiA xəber verir ki, növbəti həftədən yumşaldılma tədbirinin görülməsinə qərarı verilib. Bunlar aşağıdakılardır...

Bax 4

Erməni döyüşü: Paşinyanın
oğluna görə Cəbrayılda 1200
əsgərimiz öldü

Bax 14

Ermenistanın baş naziri vəzifəsini icra edən Nikol Paşinyanın oğlu Ashot yenidən gündəmə gəlib. "İki sahil" xəber verir ki, Paşinyanın oğlunun hərbi xidmətdə olması ilə bağlı yerli media da sensasiyon məlumat...

Əksəriyyət geyimini
və rəftarını bilmir

Bax 9

Bu səfər ciddi
geosiyası və
iqtisadi əhəmiyyət
daşıyan səfərdir

Bax 12

Ermənistanda
"iscisiz" qalan
iş yerləri...

Bax 11

PSJ-dən 18
yaşlı futbolçu
ürün 100
milyon avro!

Bax 16

“Hazırda ölkələrimiz arasında əlaqələr bəlkə də əməkdaşlığımızın tarixində ən yüksək səviyyədədir”

Prezident İlham Əliyev İranın xarici işlər nazirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 25-də İran İslam Respublikasının xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərifin qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, naziri salamlanan Prezident İlham Əliyev bildirib ki, İran və Azərbaycan iki qardaş ölkə olaraq səyləri əlaqələndirməli, regionda bütün bölgə ölkələrinin xeyrinə uzunmüddətli və dayanıqlı sülh şəraitində inkişafa töhfə verməlidir:

-Cənab nazir, sizi görməyə çox şadam. Əminəm ki, səfər zamanı biz əlaqələrimizin müsbət məcra-da inkişafını, inkişaf edən ikitərəfli əlaqələri geniş şəkildə müzakirə edəcəyik. Mən sizin səfərinizdən əvvəl məlumatlara baxdım və gördüm ki, bizdə ticarət dövriyyəsində artım var. Pandemiyaya baxmayaraq, bu, çox müsbətdir. Prezident Ruhani və mənim tərəfindən irəli sürülmüş bütün təşəbbüs-lər, qəbul olunmuş qərarları həyata keçirilib. Biz Prezident Ruhinanın prezidentliyi dövründə əməkdaşlığı səviyyəsindən çox razılıq, bu müddət başa çatır. Xahiş edirəm, mənim salamlarımı, tərəfdəşləq və əməkdaşlıq üçün minnətdarlığımı ona çatdırırasınız.

Biz bütün sahələrdə həqiqətən də böyük ireliliyiə nail olmuşuq. Düşünürəm ki, hazırda ölkələrimiz arasında əlaqələr bəlkə də əməkdaşlığımızın tarixində ən yüksək səviyyədədir. Əlbəttə ki, regionda yeni vəziyyətin - münaqişədən sonraki vəziyyətin yaranması ilə əlaqədar yeni imkanlar, yeni çəgirişlər var və sözsüz ki, İran və Azərbaycan iki qardaş ölkə olaraq səyləri əlaqələndirməli, regionda

bütün bölgə ölkələrinin xeyrinə uzunmüddətli və dayanıqlı sülh şəraitində inkişafə töhfə verməlidir. Əminəm ki, İran hökuməti də eyni yanaşmanı paylaşır. Çünkü münaqişə həll ediləndən sonra keçən dövrə bimiz coxsayılı təmaslarımız olub. Yəqin ki, bu gün biz bu prosesin daha da rəvan keçməsi üçün bir neçə mühüm məsələyə toxunacaq. Bir daha xoş gəlmisiniz.

İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif:

-Cənab Prezident, əvvəla, bizi

qəbul etdiyiniz üçün çox sağ olun. İkinci, mən Zati-alinizi Prezident Ruhinanın salamlarını çatdırıram. O, Size və Azərbaycan xalqına böyük hörmət bəsleyir. Biz administrasiyamızın dövründə Azərbaycanla münasibətlərin ən yaxşı dövrünü yaşadığımız üçün xoşbəxtik. Hakimiyətde olduğumuz dövr başa çatdığı bir vaxtda İranda hakimiyətə gələcək növbəti administrasiya üçün qardaş ölkə olan Azərbaycanla mükəmməl münasibətləri miras qoyaraq getdiyimizə görə çox şadıq.

Mən Sizi və Azərbaycan xalqı-

ni milli bayramınız münasibətə əvvəlcədən təbrik etmək və Azərbaycana, bu regiona getirməyə müvəffəq olduğunuz inkişafə dərinən heyran olduğumuzu ifadə etmək istəyirəm. Əməkdaşlığın səviyyəsi bizi məmənnun edir və hesab edirik ki, Zati-alinizi, Prezident Ruhinanın və İran rehbərliyinin ifadə etdiyi arzusuna çatmaq üçün biz hətta daha da artığını edə bilərik. Biz Sizin Azərbaycan torpaqlarının azad edilməsində tarixi rol oynadığınızı inanırıq və Sizi təbrik edirik. İndi isə regiona sülh getirmək üçün tarixi bir rol oynaya-

bilərsiniz və biz Sizi Ermənistanla sülhə nail olmaq arzusunu ifadə etdiyiniz üçün təqdir etmək istəyirik. Bu, çox önemlidir və biz buna nail olmaq, hemçinin işğaldan azad edilmiş ərazilərin yenidən qurulmasına və bərpasında İranda hər hansı bir rolu oynamaya həziriz.

Cənab Prezident, məni və nümayəndə heyətimi qəbul etdiyinizə, səmimi qonaqpərvərliyinize görə bir daha çox sağ olun.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 25-də "Signify" - əvvəlki adı "Philips Lighting" olan şirkətin baş icraçı direktoru Erik Rondolatı və şirkətin rəhbərliyinin digər nümayəndələrini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə "Signify" şirkəti tərəfindən Azərbaycanda həyata keçirilən layihələrin icrası müzakirə olundu.

Prezident İlham Əliyev Bakı, Sumqayıt və Şamaxı şəhərlərinin küçələrinin işıqlandırılması üçün şirkət tərəfindən görülen işlərdən məmənnunu bildirdi, bu işlərin nəqliyyatın və əhalinin təhlükəsizliyi baxımından mühüm əhəmiyyət daşıdığını qeyd etdi.

Azərbaycanda yaradılan əlverişli biznes və investisiya mühitinə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını ifadə edən Erik Rondolat rəhbərlik etdiyi şirkət tərəfindən ölkəmizdə həyata keçirilən işlər barede Prezident İlham Əliyevə ətraflı məlumat verdi, Bakı və Sumqayıtda işlərin yekunlaşdığını, Şamaxıda isə başa çatmaq üzrə olduğunu bildirdi. Qeyd etdi ki, tətbiq olunmuş yeni texnologiyalar sayəsində bu layihələrdə elektrik enerjisine 50 faiz qənaət təmin edilib. Gələcəkdə isə bu qənaət 75-80 faiza çatdırılacaq.

Prezident İlham Əliyev yeni texnologiyaların tətbiqi istiqamətində işlərin davam etdirilməsinin zəruriliyini bildirdi və

“Şuşa və Ağdam şəhərlərinin baş planlarının hazırlanması istiqamətində ciddi işlər gedir”

Prezident İlham Əliyev "Signify" şirkətinin baş icraçı direktorunu və digər nümayəndələrini qəbul edib

növbəti mərhələdə Gəncə, Mingəçevir, Şəki, Qəbələ, Şirvan və Lenkəran şəhərlərində də küçə işıqlandırılması layihələrinin hazırlanmasının vacibliyini qeyd etdi. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən infrastruktur layihələrdən danışan dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Şuşa və Ağdam şəhərlərinin baş planlarının hazırlanması istiqamətində ciddi işlər gedir və "Signify" şirkətinin baş planlarının hazırlanması mərhələsində bu prosesə qoşulması məqsədəuyğundur.

Söhbət zamanı yeni işıq texnologiyalarının tətbiqi ilə tərevezəçilikdə, qışçılıq və baliqçılıq təsərrüfatlarında yüksək məhsuldarlığa nail olunması üçün pilot layihələrin həyata keçirilməsi ilə bağlı məsələlər müzakirə olundu.

Aykido döyüş sənəti haqqında hamımız kifayet qədər məlumatlıq. Bu Şərq əlbəyaxa döyüş növünün əsas fəlsəfəsi isə belədir: bədən hissələri vasitəsilə rəqibini kənarə atmaq və bu zaman minimal hərəketlər tələb edən, optimal fəndlərdən istifadə etməklə qarşı tərəfin enerjisini onun özünə qarşı istifadə etmək.

"Siyasi aykido" ("Aykido siyaseti" kimi də istifadə edilir) isə siyasi meydandakı rəqiblərin düşməncilik niyyətlərini və hərəketlərinin qabaqlayıcı addımlar və ölücmüş hərəketlərlə ele rəqibin (eləcə də düşmənin) özünə qarşı istifadə edərək ona qalib gəlməkdir.

Prezident qələbəni mərhələ-mərhələ yaxınlaşdırır, son və qarşışılınmaz zərbəyə hazırlıq görüdü

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev son illər ərzində apardığı beynəlxalq siyasetdə məhz Qarabağ probleminin çözülməsi istiqamətində atdığı addımlar bu "Aykido siyaseti" fəlsəfəsinin bütün elementlərini özündə ehtiva edirdi. Bu baxımdan, qənaətə gəlmək olar ki, fəlsəfənin bütün qanunlarına uyğun olaraq Prezident qələbəni mərhələ-mərhələ yaxınlaşdırır, son və qarşışılınmaz zərbəyə hazırlıq görüdü.

İlk növbədə, ermənilərin dünyanın hər yerində azərbaycanlılar və Azərbaycan haqqında yaratdıqları mənfi fikirləri dəyişmək lazımdı. Bu məqsədlə Azərbaycan ciddi şəkildə beynəlxalq imic məsələlərinə diqqət yetirməye başladı və bunun üçün ən nüfuzlu beynəlxalq tədbirlərde fəallığı artırdı. Avrovisya müsabiqəsində iştirak və qələbə, ardına müsabiqənin ölkəmizdə keçirilməsi, Birinci Avropa Oyunları, Formula1 yarışları, digər idman növü üzrə beynəlxalq turnirlər, çempionatlar və digər çoxsayılı nüfuzlu tədbirlərde Azərbaycan möhtəşəm nailiyətlər eldə etmekle düşmənlərimizin bizim millet və ölkəmiz haqqında yaratdıqları imici tam dəyişdi. Bu proses siyasi cəhdən də reallaşdırıldı - Bakı bir çox dövlətlərin ikitərəflı görüş məkanına çevrilərək qlobal problemlərin hellində mərkəz rolunu oynadı, bu gün də həmin proses davam etdirilir. O cümlədən, multikultural tədbirlər, konfranslar da bu kimi məsələlərə öz böyük töhfələrini verdi. Ölkəmizə səfər edən dünya icimaiyyətinin nümayəndəleri o cümlədən Qarabağ həqiqətləri haqqında ətraflı məlumatlandırılırlırlar.

Neticədə ermənilərin yaratdıqları bütün mənfi, neqativ fikirləri ele onların özlerinin əleyhinə çevrildi

İmici üzərində iş ilə yanaşı Azərbaycan genişmiy়aslı iqtisadi layihələr həyata keçirməklə öz tərəfinə dünya siyasetinin aparıcı ol-

İlham Əliyevin "Aykido siyaseti" - müdafiədən sarsıcı zərbəyə!

Məğlub Ermənistanın xilas üçün hansı yolu qalıb?

kələrini cəlb edirdi və şübhəsiz ki, burada əsas istiqamət yenilməz Ordu quruculuğu idi. Yuxarıda qeyd olunan istiqamətlərin hər biri "Aykido siyaseti" elementlərini özündə eks etdirirdi. Yəni ermənilər bizləri "vəhşi və cahil xalq" kimi qələmə verirdilər. Lakin biz bunun müqabilində eyni qaydada ermənilər əleyhine cavabverici kampaniya aparmağın yerinə bütün dünyaya Azərbaycan xalqının nə qədər sülhsevər, böyük qəlblə və zəngin olduğunu göstərdik. Neticədə ermənilərin yaratdıqları bütün mənfi, neqativ fikirləri ele onların özlerinin əleyhinə çevrildi.

Lakin o da sərr deyil ki, ermənilər bir səra iri dövlətləri özlerinin diasporunun təsiri altına sala bilmədirlər, ancaq Azərbaycan həmin ölkələrin ən iri şirkətlərini Azərbaycandakı irimiqyaslı layihələrinin icrasına cəlb etməklə bu əri şirkətlərin öz ölkə rəhbərlərinə təsiri ni Azərbaycanın xeyrine əvvirdi!

İndi də Azərbaycan dövləti Zəngəzur, Göyçə və digər qədim Azərbaycan ərazilərinə rahatlıqla daxil olub onları

Azərbaycan üçün təhlükəsizlik kəməri elan edə bilər

Bu da son deyil. Biz xatırlaya bilərik ki, Azərbaycan erməni lobisının təsiri ilə bezi silah növlərinin satış qadağasını aradan qaldırmaga müyəssər oldu və düşmənin siyasetini öz xeyrimizə istifadə

edərək daha etibarlı dostlardan daha keyfiyyətli silah aldıq. O cümlədən, ermənilərin onlara "dostları" satıldığı silahdan fərqli olaraq, biz alındığımız silahlar lazımla olanda çalışdı. Bu da birbaşa "siyasi aykido" elementi idi.

Məsələn, müharibədən önce bize deyildi ki, mövcud "status kvo"nu qəbul etmək lazımdır. İndi isə bizim ölkə rəhbərimiz deyir ki, buyurun, müharibədən sonrakı "status kvo"nu qəbul edin. Yaxud, ermənilər Dağlıq Qarabığın ətrafindəki rayonları zəbt edərək bəyan edirdilər ki, həmin rayonlar güya təhlükəsizlik zolağını təşkil edir.

İndi də Azərbaycan dövləti Zəngəzur, Göyçə və digər qədim Azərbaycan ərazilərinə rahatlıqla daxil olub onları Azərbaycan üçün təhlükəsizlik kəməri elan edə bilər, o vaxta qədər ki, ermənilər sühl sazişi imzalayaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanışınlar.

Məhz Azərbaycan Prezidentinin apardığı siyaset nəticəsində Ermənistan adlı dövlət demek olar ki, öz siyasi varlığını itirmek üzərədir. Əsline, Prezident çıxışlarında bunu deməsə bəzə mövcud vəziyyət onu göstərir ki, nəinki qondarma "DQR", eləcə də Ermənistan bir müstəqil ölkə kimi cəhənnəmə getdi.

Bu gün Ermənistanın mövcudluğunun bir təldən asılı qalması da onun dövlətçiliyinin itirilməsi kimi qiymətləndirilə bilər.

Azərbaycan dövləti və Prezidenti "Aykido siyaseti"ni tətbiq edərək mövcud

ügurlara, qələbələrə imza atdı, indi isə yol deyil, məhz fürsət və seçim ermənilərindir...

Belə ki, dövlətin atributları olar. Hər bir dövlətin əsas atributlarından biri de onun dövlət sərhədləridir. Ermənistanın sərhədlərini isə Rusiya qoruyur, xarici siyasetini isə Soros müəyyən edir. Daha bir maraqlı məqam isə budur ki, Ermənistanın daxili siyasetini uzun illər məhz Azərbaycanda doğulan şəxslər idarə ediblər. Bu gün Qarabağ klanı dediyimiz cinayətkarlar Azərbaycan doğumludurlar və əlbette ki, öz əməllərinə görə də cavab verməli olacaqlar. Lakin mövzudan yayınmayaraq qeyd edə bilərik ki, bu gün həmin ölkəni vaxtilə Rusiya yaradıb, indi də görünür heç rüslər da lazımdır və 2020-ci ildə Azərbaycanın apardığı müharibə zamanı Rusiyanın neytral qalması faktı da bunu tam təsdiq etdi.

Daha bir maraqlı fakt odur ki, bundan düz 100 il qabaq, yəni 1 iyun 1920-ci il tarixində ABŞ senatı 52 səs əleyhinə və 23 səs lehinə olmaqla Prezident Vudrou Wilsonun Ermənistana dair mandati (məsuliyyəti) ABŞ-ın üzərinə götürürləməsine dair Senata müraciətinə rədd etmişdi və şübhəsiz ki, Wilson ABŞ-ın Demokratlar partiyasının rəhbəri idi, elə indiki Ağ evin sahibləri kimi. Amma görünür, keçən əsrin əvvəlində Senatda daha ağıllı insanlar əyləşmişdilər və bəyan etmişdilər ki, ermənilər ümumiyyətlə, ABŞ-a lazımdır.

İndi isə gəlin ermənilərin hazırlığı məqamda düşdüyü vəziyyətə baxaq: ordu yox, iqtisadiyyat yox, dost yox, sadəcə tarix boyu bunların xəyanətkar olduğundan faydalananmaq istəyən tərəflər var. Və belə getsə, ermənilər ümumiyyətlə, ölkələrini tam itirəcəklər, hətta belə adda heç ərazi vahidi də qalmayıcaq.

Yuxarıdakıları nəzərə alaraq Ermənistan üçün ən yaxşı və yəqin ki, yeganə çıxış yolu elə Azərbaycanın tərkibində inzibati ərazi vahidi kimi daxil olmaqdır. Məsələn, Azərbaycan nəzdində qalan muxtar respublika kimi. Görün, bu halda ermənilər nələr qazanacaqlar: güclü siyasi lider, güclü ordu, artıq dünyada tanınan bir dövlətin vətəndaşı olacaqlar və digər faydalardan bəhrənələcəklər. İstəsələr yənə də efioplardan uğurlaqları və öz adlarına çıxardıqları qədim əlifbalarında yazıb oxuya da bilərlər. Çünkü Azərbaycan çox tolerant ölkədir və bütün xalqlara inkişaf üçün imkanlar yaradır. Amma ermənilər bu fürsətdən də istifadə etməsələr, gec, ya da tez hansısa digər bir ölkənin tərkibinə daxil olacaqlar və həmin ölkədə ermənilərə qarşı bizim kimi dözümlü münasibətin göstərilib-göstərilməcəyini də indidən bəlli etmək olmaz. Nəcə deyərlər, Azərbaycan dövləti və Prezidenti "Aykido siyaseti"ni tətbiq edərək mövcud uğurlara, qələbelərə imza atdı, indi isə yol deyil, məhz fürsət və seçim ermənilərindir...

Aydinoğlu,

Rövşən NURƏDDİN OĞLU

Operativ Qərargah: Mayın 31-dən açıq məkanlarda maska taxılmayacaq

Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargah dünən keçirilən brifinqində xüsusi karantin rejiminin yumşaldılması ilə bağlı bir sıra qərarlarını açıqladı. SİA xəbər verir ki, növbəti həftədən yumşaldılma tədbirinin görülməsinə qərarı verilib.

Bunlar aşağıdakılardır:

- 31 maydan etibarən açıq havada maskasız gəzməyə icaze verilir;
 - 31 maydan metro açılır, lakin metrostansiya və qatarlarda tibbi maskadan istifadə zəruridır;
 - 31 maydan bölgələrəsə ictimai nəqliyyatın fəaliyyəti bərpa edilir;
 - 10 iyundan məscidlər açılır;
 - 10 iyundan iri ticarət mərkəzləri açılır;
 - 10 iyundan ictimai obyektlər açılır, ötənlikli qaydalarla tənzimlənəcək;
 - 10 iyundan idman zallarının fəaliyyəti bərpa edilir, lakin COVID pasportu olan, yeni vaksinasiyadan keçmiş şəxslər üçün.
- Azərbaycanda COVID pasportu tətbiq olunacaq.

İki doza vurulanlara vaksin sertifikatı veriləcək. İkinci sertifikat isə immunitet sertifikatıdır. Bu, xəstələni sağalanlara verilecek. Bu iki sertifikatın hər ikisi COVID pasportu adlanacaq. Bunların hər hansı birinə malik olanlar idman saqlamlıq obyektlərinin xidmətindən istifadə edə biləcəklər. Gələcəkdə bu yanaşmanın toyulara tətbiqi nəzərdə tutulur. Konsert, teatr və şəhər xidmətlərindən istifadə etmək istəyənlərə de COVID pasportu tətbiq olunacaq.

Ceyhun Bayramov ATƏT-in Baş katibi ilə görüşüb

Avstriyaya işgütar səfəri çərçivəsində xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ATƏT-in Baş Katibi Helqa Şmid ilə görüşü bas tutub. Xarici İşlər Nazirliyindən SİA-ya verilən məlumatə görə, görüş zamanı nazir Azərbaycanın ATƏT ilə əməkdaşlığı önem verdiyini qeyd edib. Nazir 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəflı bəyanatın imzalanması ilə 30 il davam edən münaqışəyə son qoyulduğunu diqqətə çatdırıb və bəyanatın hər iki ölkənin suverenliyi, ərazi bütövlüyü və beynəlxalq seviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığını hörmət əsasında Ermənistən və Azərbaycan arasında münasabətlərin normallaşdırılması üçün geniş imkanlar yarandığını vurğulayıb.

Görüş zamanı, həmçinin üçtərəflı bəyanatlardan irali gələn bir sıra məsələlər müzakirə edilib, xüsusilə regional nəqliyyat bağlantlarının açılmasının Ermənistən da daxil olmaqla bütün region dövlətləri üçün yeni imkanlar açıldığı və Ermənistən üçün iqtisadi əməkdaşlıq və inkişafdan yaranınmaq imkanının yaradıldığı bildirilib. Tərəflər eyni zamanda, münaqışə sonrası bölgədə yaranan yeni vəziyyət, regionda baş verən proseslər, üçtərəflı bəyanatların içərisi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər, ATƏT ilə əməkdaşlıq məsələləri, azad edilmiş ərazilərdə bərpa, yenidənqurma və reinteqrasiya prosesləri barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

Azərbaycanda COVID pasportu tətbiq olunacaq

Azərbaycanda COVID pasportu tətbiq olunacaq. SİA-nın məlumatına görə, abunu dünən Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargahın təşkil etdiyi mətbuat konfransında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının İqtisadi məsələlər və innovativ inkişaf siyasəti şöbəsinin müdürü Şahmar Mövsumov bildirib.

Prezidentin köməkçisi bildirib ki, iki doza vurulanlara vaksin sertifikatı veriləcək: "İkinci sertifikat isə immunitet sertifikatıdır. Bu, xəstələni sağalanlara veriləcək. Bu iki sertifikatın hər ikisi COVID pasportu adlanacaq. Bunların hər hansı birinə malik olanlar idman saqlamlıq obyektlərinin xidmətindən istifadə edə biləcəklər. Gələcəkdə bu yanaşmanın toyulara tətbiqi nəzərdə tutulur. Konsert, teatr və şəhər xidmətlərindən istifadə etmək istəyənlərə de COVID pasportu tətbiq olunacaq".

Gürcüstan Azərbaycanla sərhədi açır

Gürcüstan iyunun 1-dən etibarən, qonşu ölkələrlə, o cümlədən Azərbaycanla quru sərhədlərini açır. Bu barədə Gürcüstanın baş nazir yənində Koronavirusla mübarizə üzrə qurumlararası şurasının qərarında deyilib.

Qeyd olunur ki, ölkənin quru sərhədləri 2020-ci ilin martından bağlı idi. Qərara əsasən, Gürcüstana daxil olmaq üçün vaksinasiya barədə müvafiq sənədin olması və ya son 72 saat ərzində mənfi koronavirus test nəticəsi zəruri olacaq.

DSX: Azərbaycan sərhədçiləri tərəfindən Ermənistən ərazisinə atəş açılması barədə məlumat həqiqətə uyğun deyil

Dövlət Sərhəd Xidmetinin nümayəndəsi polkovnik Murad Nəğıyev bu gün Ermənistən Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumatla bağlı AZERTAC-ın suallarını cavablandırıb.

- Ermənistən Müdafiə Nazirliyi tərəfindən Ermənistən Gəgarkunik rayonunun Yuxarı Şorca yaşayış məntəqəsi ərazisindəki mövgələrinin guya Kəlbəcər rayonu ərazisindən atəş tutulması və nəticədə bir hərbi qulluqçunun ölməsi barədə məlumat yayılıb. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Ermənistən ilə dövlət sərhədində xidmet aparan Azərbaycan sərhədçiləri tərəfindən Ermənistən ərazisine doğru atəş açılması barədə məlumat həqiqətə uyğun deyildir. Ermənistən tərefin bu gün yaydığı informasiya ilə əlaqədər saat 14:40 radələrində Rusiya Federasiyasının nümayəndələri tərəfində bizimlə əlaqə saxlanılıb və Ermənistən hər iki tərefin hərbi qulluqçularının guya havaya atəş açmaları nəticəsində bir hərbi qulluqçunun ayaq nahiyesindən yaralandığını, bu hadisə ilə bağlı Azərbaycan tərəfinə hər hansı etirazlarının olmadığını bildirmələri barədə məlumat veriblər. Bir qədər sonra yaralanmanın qarın nahiyesində olduğunu və hərbi qulluqçunun aldığı yaralardan vəfat etdiyini bildiriblər. Daha sonra isə hərbi qulluqçunun guya baş nahiyesində aldığı yaradan vəfat etməsi barədə biziə məlumat daxil olub. Təbii ki, qeyd edilənlər həmin hadnənin Azərbaycan tərəfdən açılan atəş nəticəsində baş verəməsi haqqında Ermənistən tərəfinin Rusiya nümayəndərinə bildirdiyi məlumatın, eləcə də erməni KİV-lərində bu barədə yazılarıların tam cəfəngiyat olmasının və həqiqəti əks etdirməməsini göstəricisidir. Tam məsuliyyətlə bildirirəm ki, bu gün bölmələrimiz tərəfindən Ermənistən ərazisine atəş açılmayıb.

- Hazırda Ermənistən ilə dövlət sərhədində mövcud vəziyyət necədir?

- Ermənistən ilə dövlət sərhədində vəziyyət sabitdir və nəzaretimiz altındadır. Bizim tərefimizdən bütün mübahisəli məsələlərin gərginlik olmadan, operativ tənzimlənməsi üçün tədbirlər görülür. Gündəlik olaraq tərefimizdən Rusiya Federasiyasının nümayəndələri ilə əlaqə saxlanılır və qarşıya çıxan bütün məsələlərin həllinə gərginliyin aradan qaldırılması məqsədilə konstruktiv yanaşılır.

Salih Kurt: Azərbaycana qarşı 30 illik işgalçılıq siyaseti Türkiyəyə qarşı düşmənciliyin davamıdır

Ankarada fəaliyyət göstərən Qarabağ Müharibəsi Cinayətlərini Araşdırma Komissiyasının (KASSAK) məqsədi Ermənistən Azərbaycana qarşı törətdiyi bəşeri cinayətləri sistemli şəkildə araşdırmaq, bu barədə mövcud olan və ortaya çıxarılaçq bütün həqiqətləri hüquq müstəvisində dünyaya birləşdirən təcdirdən və ədalətli qərarlar nail olmaqdır. KASSAK araşdırma fəaliyyətini qruplar şəkildə davam etdirəcək. Komissiyasının tərkibində təmsil olunan şəxslər saxta "erməni məsəlesi"nin ayrı-ayrı sahələrini araşdırın ekspertlərdir. Bu fəaliyyətləri bir təşkilatda birləşdirmek, əlaqələndirilmiş şəkildə çalışmaq və bölmələrin özüyündə yeni uğurların əsasını yaradır.

Bu fikirləri AZERTAC-a açıqlamasında Qarabağ Müharibəsi Cinayətlərini Araşdırma Komissiyasının sədri Salih Kurt ifadə edib.

KASSAK-in təşkilatçılığı ilə Türkiye Prezidentinin Baş müşaviri, tədqiqatçı alim, professor Seyit Sertçelikin saxta "erməni məsəlesi" ilə bağlı verdiyi videokonfransı atılan ilk mühüm addımlardan biri kimi dəyərləndirən Salih Kurt deyib: "Saxta "erməni məsəlesi"ni siyasi gündəmde saxlamaq Türkiyəyə qarşı en böyük düşməncilik, Azərbaycana qarşı otuz ilə hərbi təcavüz siyaseti və işğal altındakı bölgələrin tamamilə məhv edilməsi bu düşmənciliyin məntiqi davamıdır. Ona görə də KASSAK "saxta "erməni məsəlesi"nin səbəb və məqsədlərini bütün parametrlər üzrə təhlilinə kompleks yanaşmağı qarşısına məqsəd qoyub. Əminliklə bildirmək istəyirəm ki, üzə çıxaracağımız yeniliklər en qısa zamanda təkcə Azərbaycan və Türkiyədə deyil, ümumiyyətlə, dünya ictimaiyyəti tərəfindən maraqla qarşılanaq".

Komissiyanın fəaliyyətinin bütün bölgə üçün faydalı olacağına əminliyini ifadə edən təşkilatın sədri bildirib: "Azərbaycan ərazisinin 20 faizinin otuz ilə yaxın müddətə işğal altında saxlanılmasının regiona vurduğu mənəvi, siyasi və iqtisadi zərərin çoxşaxəli araşdırılması Ermənistən terroru siyasetinin hamı üçün zərəri və təhlükəli olduğunu geniş şəkildə çatdırmağa imkan verəcək".

Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən dəniz sərhədlerinin etibarlı mühafizəsinin təmin edilməsi, sahil mühafizə bölmələrinin texniki təchizatının müasirləşdirilməsi, yeni infrastrukturların yaradılması istiqamətində fəaliyyətlər davam etdirilir. DSX-nin Mətbuat xidmətin-dən SİA-ya verilən məlumat-a görə, bu tədbirlər çərçivəsində cari ilin 25 may tarixində Dövlət Sərhəd Xidməti Sahil Mühafizəsinin Mərkəzi Regional Şöbəsinin yeni inzibati binası istifadəyə verilib.

Bununla əlaqədar keçirilmiş açılış mərasimində çıxış edən Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev Mərkəzi Regional Şöbənin yeni binasının açılışı münasibətile şəxsi heyəti təbrik etmiş, dənizçi sərhədçilərin bu əlamətdar günü

Dövlət Sərhəd Xidməti Sahil Mühafizəsinin Mərkəzi Regional Şöbəsinin yeni inzibati binası istifadəyə verilib

müzəffər Silahlı Qüvvələrimizin Vətən Müharibəsində qazandığı qələbənin sevinci ilə qeyd etdiklərini vurğulayıb.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin digər hərbi birləşmələri ilə yanaşı, Sahil Mühafizəsinin hərbi qulluqçularının de Zəfər savaşında qəhrəmancasına vuruşduqları, 100-dək dənizçi-sərhədçinin yüksək dövlət tətiliflərinə layiq görülməsi qeyd edilib.

Azərbaycanın milli sərhəd strategiyasının banisi Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra dəniz sərhədlerinin mühafizəsində esaslı döñüşün yaradığı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayesində bu fəaliyyətlərin keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoyduğu, 18 fevral 2005-ci ildə Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin təsis edilməsi ilə Xəzər dənizində milli maraqlarımızın yüksək səviyyədə qorun-

ması üçün daha geniş imkanların yaradıldığı, son illər ərzində DSX Sahil Mühafizəsinin 12 müasir gəmisinin dəniz kampaniyasına

qəbul olunması bildirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əli-

yevin DSX Sahil Mühafizəsinin yeni gəmilərinə baxış məqsədilə 8 dəfə hərbi hissəyə gəlişinin dəniz sərhədlerinin mühafizəsi mə-

sələlərinə ali diqqətin ifadəsi olması xüsusi vurğulanıb.

Qısa müddət ərzində səməreli sərhəd mühafizə sisteminin formlaşdırılması, zəruri infrastrukturun təkmilləşdirilməsi istiqamətində kompleks tədbirlərin görüldüyü, hazırda DSX Sahil Mühafizəsinin dəniz mühitində istenilən çağırışa əvvəl reaksiya göstərərək Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına aid hissəsində enerji ehtiyatlarının, neft-qaz boru kəmərlərinin və platformalarının qorunması, beynəlxalq terrorizm, kütləvi qırğınlıqların komponentlərinin qanunsuz yayılmasına, qeyri-legal migrasiya və narkotik qaçaqmalçılığına qarşı mübarizədə yüksək nailiyətlər əldə etməsi xüsusi vurğulanıb.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsi tərəfindən "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksek Texnologiyalar Nazirliyinin Dövlət Dəniz Agentliyi, Müdafiə Nazirliyinin Hərbi-Dəniz Qüvvələri, Daxili İşlər Nazirliyinin Nəqliyyatda Baş Polis İdaresi və Xəzər dənizində fəaliyyət göstərən digər dövlət orqanları ilə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq münasibətlərinə ciddi önəm verilməsi, bu orqanlarla birgə fəaliyyət nəticəsində dənizdə təhlükəsizliyin təmin olunması və xidməti tapşırıqların daha effektiv icrası şəraitinin yaradılması qeyd edilib.

Tədbir çərçivəsində Vətən Müharibəsində şücaət və qəhrəmanlıq göstərərək Zəngilanın, Cəbrayılin, Xocəvəndin, Suqovuşanın azad olunmasında fərqləndiklərinə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən təltif edilmiş hərbi qulluqçuların orden və medalları təqdim olunub.

Mərasimdə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Veliyevin rəhbərliyi altında heyət iştirak etmiş, cəmiyyətin 4 nəfer əməkdaşı "Hərbi əməkdaşlıq sahəsində xidmətlərə görə" medallı ilə təltif edilib.

Açılış mərasimindən sonra tədbir iştirakçıları 2 mərtəbəli binada yaradılmış şəraitlə tanış olublar. Buradakı xidməti otaqlara, konfrans zalına, tibb otağına, yemekxanaya, eləcə də şəxsi heyət üçün yaradılmış istirahət otaqlarına, idman meydançasına, dənizçi sərhədçilərin istifadəsində olan xüsusi müşahidə, aşkaretmə, rabitə və s. texniki avadanlıqlara baxış keçirilib.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Pekində “Nizami Gəncəvi - bütün bəşəriyyətin şairi” adlı tədbir keçirilib

Sənay Əməkdaşlıq Təşkilatının Pekindəki katibinin tərəfindən “Nizami Gəncəvi - bütün bəşəriyyətin şairi” adlı tədbir keçirilib. “Nizami Gəncəvi illi” çərçivəsində Heydər Əliyev Fondu, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının (ŞƏT) və Azərbaycanın Çin Xalq Respublikasındaki səfirliliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə Çin hökumətinin Avrasiya məsələləri üzrə xüsusi nümayəndəsi Li

Huy, bir neçə ölkənin Pekindəki səfiri, diplomatik korpusun temsilcileri, Çin ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Əvvəlcə Heydər Əliyev Fondu, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının katibinin binasında daimi nümayiş olunmaq üçün hədiyyə etdiyi Nizami Gəncəvinin büstünün təqdimati olub. Bu, ŞƏT-in katibliyində Çin mütefəkkiri Konfutsidən sonra nümayis olunan 2-ci büstdür.

Qonaqlar dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin əsərlərinə çəkilişmiş və dünyadan tanınmış muzeylərdə nümayiş olunan illüstrasiyaların, habelə dahi şairin poemalarındakı hadisələri eks etdirən xalçaların sərgisi ilə tanış olublar.

Tədbirdə çıxış edən Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibi Vladimir Norov dahi Azərbaycan şair və mütefəkkiri Nizami Gəncəvinin “Xəmsə”sinin tekçə Şərqi deyil, bütünlükdə dünya ədəbiyyatının inkişafına böyük töhfə verdiyini bildirib. O, Şərqi intibahının banisi hesab edilən Nizami Gəncəvinin yaradıcılığının ölməz və bəşeri olduğunu, məhz Nizaminin yaradıcılığı ilə Şərqi poeziyanın başlığıını vurğulayıb. Qeyd edib ki, ali ideyalara, bəşeri dəyərlərə, haqq-ədaletə xidmət edən Nizami Gəncəvi tekçə yaradıcılığı ilə deyil, həyat tərzi ilə də nümunəvi bir insan olub, heç vaxt doğma Gəncəni tərk etməyən şair böyük bir vətənpərvərlik nümayiş etdirib. Nizami Gəncəvi mənəvi zənginliyi hər şeydən üstün tutub.

ŞƏT-in Baş katibi bir çox şairinin dahi Nizami Gəncəvinin ədəbiyyatda aćığı yolu ilə getdiyini, onun əsərlərinin tesiri altında yazıl-yaratdıqlarını deyib.

Vladimir Norov 2004-cü ildə Daşkənddə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə dahi Azərbaycan şairi və mütefəkkiri Nizami Gəncəvinin abidəsinin təntənəli açılış mərasimi

mini xatırlayıb. O, ŞƏT-in katibliyində dahi Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880-ci ildönümüne həsr olunan tədbirin keçirilməsinə verdiyi dəstəye və Nizami Gəncəvinin büstünü hədiyyə etdiyinə görə Heydər Əliyev Fondu və Azərbaycan səfirliyine təşkük edib. Əmin olduğunu bildirib ki, ədibin büstü onun tərənnüm etdiyi xeyirxahlıq, mərhemət və digər yüksək insani dəyərlər kimi ŞƏT-in katibliyində çalışanları da ilhamlandıracaq.

Azərbaycanın Çindəki səfiri Əkrem Zeynalli bildirib ki, dünya ədəbiyyatının parlaq nümayəndəsi olan Nizami Gəncəvi özünü ölməz, bənzərsiz yaradıcılığını ülvî hissələrin, humanizm, xeyirxahlıq, ədalet kimi necib keyfiyyətlərin tərənnümünə həsr edib. Mübələğisəz demək olar ki, Nizami dünyasının ən böyük şairləri ilə bir sıradadur və onun əsərləri bizim üçün və gelecek nəsillər üçün daim ilham menbəyi olacaq.

Səfir Ə.Zeynalli bildirib ki, Nizami Gəncəvi öz ədəbi irsi ilə bəşəriyyətin bədii fikir salnaməsində yeni səhifə açan nadir şəxsiyyətlərdəndir. Əsərlərinde müxtəlif xalqların həyatını təsvir edən Nizami Gəncəvinin ölməz “Xəmsə”si multikultural dəyərləri, elmi, sülh və tərəqqini təbliğ edib. Bu ideyalar Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin fealiyyətində də eksni tapır.

Əkrem Zeynalli Azərbaycan mədəniyyətinin dinində tanidlmasının fealiyyətinin əsas istiqamətlərindən biri olan Heydər Əliyev Fondundan dahi şair Nizami Gəncəvinin əsərlərinin təbliğinə də böyük diqqət ayırdığını vurğulayıb. Bu istiqamətdə şairin əsərləri bir neçə dilə tərcümə olunub, Paris,

Strasburq, Roma, London, Moskva və başqa şəhərlərdə sərgi və təqdimatlar keçirilib.

Səfir Əkrem Zeynalli Nizami Gəncəvinin Pekinin Çaoyan parkındakı büstünün müəllifi, heykəltərəş-rəssam Yuen Sikunun Prezident İlham Əliyev tərəfindən Azərbaycan ilə Çin arasında mədəni əlaqələrin inkişafındakı xidmetlərinə görə

“Dostluq” ordeni ilə təltif edildiyini diqqətə çatdırıb, ordeni və onun vəsiqəsini Yuen Sikuna təqdim edib.

Nizami Gəncəvinin bütün bəşəriyyətə xidmət etdiyini, ədibin fikirlərinin insanlara mənəvi qida olduğunu bildirən Yuen Sikun “Nizami Gəncəvi illi”ndə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən “Dostluq” ordeninə layıq görülməsindən qurur duyduğunu deyib və dövlətimizin başçısına bu yüksək mükafata görə təşəkkür edib. O, bundan sonra da iki ölkə arasında mədəni mübadiləyə töhfə vermək üçün əlindən geləni edəcəyini bildirib.

Yuen Sikun Nizami Gəncəvinin Pekinin ən iri parklarından olan Çaoyan yanda qoyulmuş büstünü Azərbaycan ilə Çin arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 20-ci ildönümünün qeyd olunduğu 2012-ci ildə hazırlayıb.

Sonra tədbirdə dahi şairin yaradıcılığına həsr olunan film nümayiş olunub, Pekin Xarici Dillər Universitetinin Azərbaycan dili ixtisası üzrə tələbələri Nizami Gəncəvinin əsərlərindən parçaları Azərbaycan və Çin dillərində oxuyublar. Çin Mərkəzi Musiqi Konservatoriyasının nəzdində fealiyyət göstərən “Amber” kvartetinin ifasında Üzeyir Hacıbəylinin, Qara Qarayevin, Fikret Əmirovun və Tofiq Quliyevin əsərləri səslənib.

Mərasim iştirakçılarına Heydər Əliyev Fondu Azərbaycanın mədəni ərisinə aid əşyaları, o cümlədən Nizami Gəncəvinin əsərləri daxil edilən kitablar, bukletlər, CD-lər təqdim olunub.

Qeyd edək ki, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı 2001-ci ildə Çin, Rusiya, Qazaxıstan, Qırğızistan, Tacikistan və Özbəkistanın iştirakı ilə yaradılan dövlətlərarası beynəlxalq təşkilatdır. 2017-ci ildə Hindistan və Pakistan ŞƏT-ə tamhüquqlu üzv qəbul edilib. Azərbaycan dünya əhalisinin təxminən yarısını, dünya üzrə ümumi daxili məhsulun (ÜDM) dörde birini, Avrasiya ərazisinin 80 faizini əhatə edən Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı ilə əlaqələrə və əməkdaşlığı böyük əhəmiyyət verir. Ölkəmiz təşkilatda “Dialog üzrə tərəfdəş” statusu ilə təmsil olunur.

Petre Roman: Prezident İlham Əliyevin Qarabağda bərpa işləri ilə bağlı konsepsiyası məndə çox xoş təəssürat oyadı

Prezident İlham Əliyev Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin keçirdiyi “Cənubi Qafqaz: Regional inkişaf və əməkdaşlıq perspektivi” adlı müzakirələrde bütün məsələləri böyük təmkinlə, müdrikcəsinə izah etdi. Bu barədə Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi ilə AZƏRTAC-in birgə layihəsi çərçivəsində Ruminiyanın sabiq Baş naziri, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin üzvü Petre Roman bildirib.

Mayın 20-də Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə keçirildiyi müzakirələrde iştirak edən Petre Roman təəssüratlarını AZƏRTAC-la bölüşüb. O deyib: “Bu müzakirələr ikinci Qarabağ məharibəsi dövründə hənsi təhlükələrin olduğu baredə dəqiq məlumat almağımız baxımından çox faydalı olub. Azərbaycan hökumətinin atlığı addımlar beynəlxalq hüquqa və BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə tam uyğun idi. Biz Azərbaycan Ordusunun azad etdiyi ərazilərdə rastlaşdığı vəziyyət baredə müfəssəl məlumat alıq”.

Ruminiyanın sabiq Baş naziri bildirib ki, 30 illik işğaldan sonra həmin ərazilərdə tərədilimşə dagıntılarının həcmiinə bələ dəhşətli olacağını heç kəs təsəvvür etməzdi. “Prezident İlham Əliyevin bu məsələlər barədə ümumi fikirləri və Qarabağda aparılan bərpa işləri ilə bağlı konsepsiyası məndə çox xoş təəssürat oyadı”, - deyə Petre Roman əlavə edib.

Əli Səlim Əsəd: “Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çox müdrik insandır”

Böyük Yaxın Şərqdə son vaxtlar çox mühüm hadisələr baş verir. ABŞ və NATO hərbi birləşmələrindən çoxarlılar. Suriyada isə prezident seçkiləri keçirilecək və seçkilərde üç namizəd iştirak edir: fəaliyyətdə olan dövlət başçısı Bəşər Əsəd, müxalifatçı “Demokratik cəbhə”nin baş katibi Mahmud Marai və “Sosialist yunionist partiyası”nın nümayəndəsi Sallyum Abdulla. Artıq müxtəlif beynəlxalq siyasi klularla belə fikirlər də səslənir ki, Böyük Yaxın Şərq regionunda siyasi qaynaşmalar, qarşıdurmalara son qoymalı.

SIA rusdilli caliber.az-a müsahibe verən suriyalı iictimai siyasi xadim, “Suriyanın milli birliyi herəkatı”nın rəhbər üzvü, Əli Səlim Əsədin bu və bu kimi digər suallara cavabını əks etdirən müsahibəsini təqdim edir.

- *Gəlin Suriyadakı seçkilərdən başlayaqq. Prezidentliyə üç namizəd var, onların arasında fəaliyyətdə olan prezident Bəşər Əsəd də var. Bəs intriga varmı? Sizin səsverməyən proqnozlardınızı necədir?*

- Fəaliyyətdə olan prezidentə alternativ yoxdur. Siyasi müxalifat, eləcə də siyasi “müxalifət” çox zəifdir. Suriyada bugünkü əsas güc hakimiyət və Bəşər Əsəddir. Bu baxımdan, biz daha çox onun qalibiyətini görəcəyik, dövlət başçısı əlavə prezidentlik müddəti alacaq.

- *Bəs sizin Böyük Yaxın Şərqdəki situasiya ilə qiymətləndirməniz necədir? Amerika ordusunun Əfqanistandan çıxarılmasından başlayaraq fələstinlilərlə israillilərin arasındaki münaqişənin başa çatmasına qədər bir çox hadisələr baş verir...*

- Men hesab etmirmə ki, regionda qaynaşmalar başa çatacaq. Fələstinlilərlə israillilər arasında sonuncu gərginlik bunu dəqiq göstərir. İstenilən həll olunmamış münaqişə gələcəyə olan təhlükədir. Misal üçün, Azərbaycan 30 il Qarabağ məsələsinin həllini gözləyirdi, sonra isə hərbi fəaliyyəti sayəsində bu problemi həll etdi.

“Yaxın Şərq dünyəvi və regional dövlətlərin münasibətlərini aydınlaşdırıcıları yerdirdi”

Fələstinlilərlə israillilər arasındaki sonuncu münaqişəyə geri döñərək: o göstərdi ki, hətta məharibənin aparılması sistemi dəyişib. Biz bir tərəfdən ucuz və baha olmayan PUA-ları, digər tərəfdən isə ən müasir silah vasitələrini görürük. Yeni məharibəni istenilən vasitələrlə aparmaq olar.

Münaqişəleri həll etmək istəməyən, onları özlerinin istədiyi kim həll etməyə çalışın ABŞ-a böyük sual var. Yaxın Şərq - bu ərazilər müxtəlif dünyəvi və regional dövlətlərin münasibətlərini aydınlaşdırıcıları yerdirdi.

- *Bir az da Suriyadakı seçkilər haqqında. Qərbdə indidən bəyan ediblər ki, nəticələri tanımayaq...*

- Qərbin ikili standartları var. Onlara sərf edəndə bir reaksiya, sərf etməyənde başqa reaksiya göstərilər. Gəlin vəhşicəsinə öldürülən səudiyyəli jurnalist Camal Qaşiqçının tarixini yada saqlaq. Bəşər Əsədən isə Suriya xalqı onu tanır, bu isə esasdır.

“Qərb Rusiya və İranla razılığa gəlmirsə, gərginlik qalmaqdır”

Suriyadakı qeyri-sabitlik Qərbin əlinə oynayır. Məhz burada Yaxın Şərqi yeni xəritəsi çizilir. Suriya İranla ittifaqdadır, Tehran ABŞ-la nüvə programı üzrə danışçılar aparır və onun nəticələri hələ ki, məlum deyil. Nə qədər ki, Qərb Rusiya və İranla razılığa gəlmirsə, gərginlik qalmaqdır.

- *Yeri gəlmışkən, bir çox ekspertlər tərəfdən səsləndirilən be-la bir fikir var ki, bütünlük Cənubi Qafqazda və Azərbaycanın Qarabağ regionunda sabitliyin olması Qərba sərf etmirsə...*

- Postsovet məkanının hansı qaynar nöqtələri varsa, ya da onları yaratmaq imkanı olarsa Qərb onu Rusiyaya qarşı istifadə etmek marağındadır. Rusiya Federasiyası ətrafindakı münaqişələr Qərbin hədəfidir. Bu baxımdan mən bu sualda səsləndirilən fikirlə razılaşırıam.

“Regiondakı problemlərin uzunmüddətli həlli perspektivi Moskva olmadan çətinlik yaradır”

Və yeni zərbə Azərbaycana, ya da Ermənistana tərəf istiqamət almayıb, axı münaqişənin həllinde Rusiya köməklik göstərib, bunu hamı qəbul edir. Və mən xüsusilə qeyd etmək istərdim ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çox müdrik insandır, o anlayır ki, regiondakı problemlərin uzunmüddətli həlli perspektivi Moskva olmadan çətinlik yaradır. Qərbe isə məharibələrin davamı və gərginlik sərf edir.

Tərcümə etdi: Rövşən RƏSULOV

Möhtəşəm işlərin, la-yihələrin təməlinin qoyulması ölkəmizdə ənənəyə çevrilib və cə-nab Prezident İlham Əliyev bu ənənəni həvəslə, yorulmadan davam etdirir. Çünkü dövlət siyasetinin mərkəzində ölkənin daha da abadlaşdırılması, iqtisadiyyatının daha da inkişaf etdirilməsi, Azərbaycanın qüdrətinin daha da artırılması və bütün bunların fonunda da, xüsusən, vətəndaş amili dayanır.

Təbii ki, bütün bunlar bütövlük-də Azərbaycan vətəndaşının daha yaxşı yaşaması, rıfah halının yüksəldilmesi və rahatlığının təminatına hesablanıb. Görünür, elə buna görə də möhtəşəm lahiyələr davamlı olaraq həyata keçirilir və bütün bunlar da öz növbəsində daha böyük uğurlardan xəber verir.

Dünyaya səs salan "Xarı bül-bül" festivalının ardınca ölkə başçısının Qəbələyə sefər etməsi, orada mühüm, özü də strateji əhəmiyyətli infrastruktur layihələrinin açılışını etməsi bir çox məqamlara, hətta bir çox suallara da aydınlıq gətirdi. Çünkü bütün dünyanın diqqət mərkəzində olan Azərbaycanda quruculuq işlərinin yəqin ki, bundan sonra yalnız işğal-dan azad olunmuş ərazilərimizdə reallaşacağı fikirləri tamamıla alt-üst oldu və hər kəsə əyan oldu ki, Qarabağda quruculuq, bərpa işlərinin getdiyi bir zamanda belə, heç bir rayon, keç bir ərazi, heç bir yaşayış məntiqisi, eləcə də ölkə iqtisadiyyatı, vətəndaşların rıfah halının, yaşayış şəraitinin daha da yaxşılaşdırılması diqqətdən, qayğıdan kənarda qalmayacaq.

Dəmir yollarının salınması, yenidən qurulması, bölgeləridə yeni stansiyaların açılması sıradan bir hadisə deyil və məhz Qəbələ rayonuna da dəmir yolu xəttinin çəkilişi, bu rayonda stansiyaların açılışı böyük uğur deməkdir. Bəli, yol medəniyyətdir, yol inkişafdır, tərəqqidir və bu baxımdan Qəbələyə çəkilən dəmir yolu çox geniş imkanlardan, gələcək perspektivlərdən xəber verir. Əbəs yere deyil ki, ölkəmizdə dəmir yollarının yenidən qurulması sahəsində çox böyük işlər görülüb və görülməkdədir. Yeni dəmir yollarının salınması, stansiyalar tikilməsi heç də təsadüfi hesab oluna bilməz. Son illərdə ölkəmizdə dəmir yollarının inşasına, istifadəyə verilməsinə böyük maraq da səbəbsiz deyil. Məsələn, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu çox böyük lahiyədir və haqqında danışmaqla, səmərəliliyi barədə söz açmaqla bitən deyil. Bu, sərnişin və yükdaşımı həcmərinin genişlənərək artması, ölkəmizin beynəlxalq neqliyyat mərkəzlərin-dən birinə çevrilməsi, nəticədə isə böyük imkanlar deməkdir.

Həqiqətən də ölkəmizdə dəmir yolu inşası cənab Prezidentin rəhbərliyi ilə uğurla aparılıb və aparılmışdır. Bu işlər ölkə başçısının uzaqgörən siyasetinin bariz nümunəsidir ki, dövlətimiz, vətəndaşlarımız bunun bəhrəsini görməkdədir. Gələcəkdə isə daha böyük nəticələrə ümud etməkdə hər kəş haqlıdır, çünki, bu gün salınan dəmir yolları, tikilərək istifadəyə verilən stansiyalar gələcək uğurların təməlinin qoyulması kimi başa düşülməlidir. Özü də ölkəmizdə salinan dəmir yolları sözün əsl məmə-

İnkişafın dəmir yolu

sında ən üstün keyfiyyətlərə malik hesab olunur. Davos Dünya İqtisadi Forumunun hesabatlarında ölkəmizin dəmir yollarının keyfiyyət və səmərəliliyinin hər il yüksək qiymətləndirilmesi də təsadüfi deyil. Həmin hesabatlar da qeyd olunur ki, ölkəmiz məhz bu sahədə dünyada 10 ölkədən biridir və bu çox böyük göstəricidir. Nəzərə alsaq ki, ABŞ və bir çox Avropa ölkəleri, ümumiyyətdə dünyanın bir sıra inkişaf etmiş ölkələri daha uzun müddətdir bu istiqamətdə işlər görüb, deməli, qısa müddəlli fəaliyyəti sayəsində Azərbaycanın ilk 10 ölkədən biri olaraq qeyd olunması böyük qiymət, uğurlu nəticədir. Heç şübhəsiz ki, bu nəticə daha uğurlu nəticələrə zəmin yaratır və Azərbaycan vətəndaşı bunun bəhrəsini mütləq görcək.

Dəmir yollarının varlığı və əhatəsi ölkənin iqtisadi potensialını müyyənəşdirir və hətta nümayiş etdirir. Bəli, dəmir yolları ölkənin potensialını, gücünü göstərir. Doğrudur, dəmir yolu dedikdə, belkə də ilk baxışda yalnız sərnişindən, insanların bir məntəqədən digərine fasilesiz və rahat daşınması xəyalı gələ bilər. Etiraz etmirik ki, bu da vacib amillərdəndir. Vətəndaşların rahatlığı, insan amili dövlətimizin prioritet məsələlərindən, özü də ən vacib hesab olunur. Qeyd etdiyimiz kimi, dövlət siyasetinin mərkəzində məhz vətəndaş amili dayanır və görülən işlər də nəticə etibarı ilə buna hesablanıb. Elə bu nəticənin hasil edilmə-

si üçün də məhz əlaqələrin yaradılması, inkişaf tələb olunur və nəzərə almaq lazımdır ki, ölkələr bir-biri ilə neqliyyat infrastrukturunu vəsiti ilə əlaqədə ola bilir, istenilən sahədə əməkdaşlıqlar bu yollar şərəitindən genisləndirilir. Görülən işlərlə nəzər salıqda etiraf etməliyik ki, Azərbaycan bir çox ölkələr üçün ənənəvi dəmir yolu məntəqəsinə çevrilib.

Bəllidir ki, dəmir yolu məhüm neqliyyat növü və vasitəsidir. Bu neqliyyat növünün rolü və əhəmiyyəti hələ 100 illər bundan əvvəl dönyaya məlum idi. Bu neqliyyat növündən, vasitəsindən sərnişin-daşımada Qərb ölkələrində də, Avropana da tarixən geniş istifadə olunub və hələ də istifadə olunmaqdadır. Hətta ölkələr arası dəmir yollarının olması sərnişin daşınmanın fasilesizliyini təmin edir,

eləcə də sərnişinləri avtomobil nəqliyyatından fərqli olaraq tixac problemlərindən azad edir. Bununla yanaşı etiraf edək ki, sərnişinlərin daşınmasında daha əlverişli şərait və eləcə də qiymətlərin kifayət qədər sərfəli olması baxımdan da dəmir yolları qənaətbəxşdir. Məhz buna görə də deyə bili-rək ki, dəmir yolları sərnişin daşınmaları məsələlərində də öz əhəmiyyətini qoruyub saxlayır.

Nəzərə almaq lazımdır ki, dəmir yolları yüklerin daşınması üçün dən unikal neqliyyat növü, vasitəsidir. Belə ki, istər çəki, istərsə də həcm baxımdan kifayət qədər iri yükler üçün dəmir yolu neqliyyatı əvəzsizdir. Yüklerin bir məntəqədən digərine ən çox həcmdə, ən böyük çəkidi dəşinmasında məhz buna görə dəmir yollarından istifadə edilir. Ölkələr

arasında istenilən təyinatlı yüklerin daşınması dəmir yolu ilə həyata keçirilir.

Sadalananlar tərəfindən təsadüfi olaraq qeyd olunmayıb və bildirmək istədik ki, ölkəmizdə dəmir yollarının inşası, yeni yolların salınması, stansiyaların tikilib istifadəyə verilmesi böyük işlərdən, perspektivlərdən xəber verir. Beləki, yüklerin daşınması üçün ən əlverişli vasitə olan dəmir yolları ilə ölkəmizdə istehsal olunan ister kənd təsərrüfatı, istərsə də sənaye məhsulları xarici bazarlara daşına bilir. Bu həm ixrac potensialının artması deməkdir, həm də xarici bazarlarla əlaqələrin genişləndirilmesi. Əlaqələrin belə genişlənməsi də öz növbəsində tələbatın artımına zəmin yardım və nəticədə ölkədə ister sənaye, istərsə də kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artmış olur. Məsələn, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıları məhsullarının xarici bazarlara çıxarılması, realize olunması, satılması imkanlarını nəzərə alaraq həmin məhsulların daha böyük həcmdə istehsalına maraqlı olurlar. Bu da öz növbəsində ixracın həcmini durmadan artırır, insanların gelirlərinə çox böyük təsir edir, məşğulluq səviyyəsini, rıfah halını

Dünən Milli Məclisin sədri Sahibe Qafarovanın sədrliyi ilə parlamentin növbəti plenar icası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvələc 18 məsələdən ibarət gündəlik təsdiqlənib.

Cari məsələlərin müzakirəsində deputatlar Anar İsgəndərov, Elman Nəsirov, Siyavuş Novruzov, Məlahət İbrahimqızı, Razi Nurullayev, İqbal Məmmədov, Əli Məsimli, Rauf Əliyev, Ceyhun Məmmədov, Sahib Aliyev, Zahid Oruc, Səttar Möhbaliyev seçicilərinin və seçildikləri rayonun problemləri ilə bağlı bir sıra məsələləri gündəmə gətiriblər, təkliflərini bildiriblər. Antalyaçın mövqeyində dayanan bəzi dairələrin xarici ölkələrdə aparıcıları eks-təbliğatda diqqət yönəldərək bu kimi hallara qarşı mübarizənin gücləndirilməsi vacibliyindən danışıblar.

Sonra gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsinə başlanıb. Milli Məclisin sədri Sahibe Qafarova qeyd edib ki, gündəliyin birinci məsəlesi Azərbaycan xalqının milli-mədəni və mənəvi varlığının rəmzlərindən biri olan Şuşa şəhəri haqqındadır. Bildiyiniz kimi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev may ayının 7-də Şuşa şəhərinin Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilmişə haqqında Sərəncam imzalayıb. Bu sənəd Şuşa şəhərinin nəinki ölkəmizin və regionun, həm də dünyanın en gözəl şəhərlərdən birinə çevriləməsi ilə bağlı dövlət başçısının qarşısına qoyduğu hədəfin əldə edilmişsi yolunda ilk addım olub. Bu istiqamətdə həyata keçirilən fəaliyyətin institutional əsaslarını möhkəmləndirmək məqsədi ilə Azərbaycan Prezidenti "Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı - Şuşa şəhəri haqqında" qanun layihəsini Milli Məclisə təqdim edib. Bu gün biz həmin qanun layihəsini birinci oxunuşda müzakirə edəcəyik.

Plenar iclasda "Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı - Şuşa şəhəri haqqında" qanun layihəsini (birinci oxunuş) təqdim edən Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənire Paşayeva vurğulayıb ki, 2020-ci il Azərbaycan xalqı üçün tarixi ədalətin bərpə olunduğu Zəfer, Qəlebə ve qurur ilə kimi tarixin qızıl səhifəsinə yazıldı. Bu Qəlebədə Ulu Öndərin vəsiyyətini sədəqətlə yerinə yetirən Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin və rəşadətli Ordumuzun müstəsna xidmətləri Azərbaycan xalqının 30 illik həsrətine son qoydu.

Təqdimatında tarixi məqamları da toxunan komite sədri 1977-ci ildə ümummilli liderin təşəbbüsü ilə "Şuşa şəhərinin tarixi hissəsinə tarix-memarlıq qoruğu elan etmək haqqında" qərar qəbul edildiyini xatırladıb. Ermənistanın təcavüzkarlığı neticəsində işgal dövründə xalqımızın Şuşadakı tarixi-mədəni irlisinə sərəndən çıxarıldığını bildirib. Qeyd edib ki, Şuşa işğaldan azad olunduqdan sonra en qısa müddətde şəhərə, onun tarixi-mədəni irlsinə və təbətiyinə vurulmuş zərərin inventarizasiyası aparılıb, bərpə işlərinə başlanılib.

Azərbaycan Prezidentinin qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında parlamente ünvanlaşdıq qanun layihəsini dövlət-xalq əlaqələrinin tətbiqindən qaynaqlanan fundamental hüquqi sənəd kimi dəyərləndirən Qənire Paşayeva bildirib ki, bu qanun Şuşa şəhərində tarixi-mədəni irlsinə bərpasına və qorunub saxlanması xidmət etməklə yanaşı, onun davamlı inkişafına da münbət şərait yaradacaq.

Deputatların nəzərinə çatdırılıb ki, bu sənəd 4 komitenin birgə iclasında əlaqədar dövlət orqanları rəhbərlerinin və publik hüquqi şəxslərin iştirakı ilə geniş müzakirə olunub və yüksək qiymətləndirilib. Layihəyə əsasən, Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərinin inzibati sərhədləri daxilində Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu yaradılır. Qanun layihəsi Şuşa şəhərində dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərini; Şuşa ərazisində və onun mühafizə zonasında hüquqi tənzimləməni; abidələrin bərpası, qorunması, öyrənilməsi, istifadəsi və təbliğini; ətraf mühitin mühafizəsini; Şuşa ərazisində tikinti, memarlıq və şəhərsalma fəaliyyətini; nəqliyyatın təşkilini; sahibkarlıq, reklam, turizm kimi fəaliyyətləri; həmçinin Şuşada beynəlxalq səviyyəli tədbirlərin keçirilməsini və digər bir sıra mühüm məsələləri tənzimləyəcək.

Məlumat dənənildikdən sonra Milli Mə-

Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib

lisdə müzakirələr başlanıb. Deputatlar Mahir Abbaszadə, Azay Quliyev, Tural Gəncəliyev, Azər Badamov, Fazıl Mustafa, Erkin Qədirli, Nigar Arpadarai, Musa Quliyev, Siyavuş Novruzov rəy və təkliflərini bildiriblər. Çıxışlarda Şuşanın işğaldan azad edilməsinin Azərbaycan xalqı üçün tarixi, siyasi, mənəvi əhəmiyyəti xüsusi vurğulanıb. Mədəni irs baxımından bu qədim şəhərin inkişaf tarixinə, Azərbaycanın siyasi və mədəni həyatında oynadığı rola nəzər salınıb. Deputatlar qanun layihəsinə Azərbaycan parlamentarizmi tarixində çox mühüm sənəd yüksək deyərləndiriblər. Layihənin konseptual baxımdan mükəmməl hazırlanıldığı bildirilib. Bir səra təkliflər irəli sürüllüb.

Iclasda Milli Məclis sədrinin birinci müavini, Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli deputatların çıxışlarında səslənən bəzi məsələlərə aydınlaşdırılıb.

Fikir mübadiləsinin yekununda sənəd səsə qoyulub və "Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı - Şuşa şəhəri haqqında" qanun layihəsi birinci oxunuşda qəbul edilib.

Iclasda "Azərbaycan Respublikasının Bosniya və Herseqovinada (Sarayev Şəhərində) Səfirliliyinin təsis edilməsi haqqında" qanun layihəsi barədə məlumat veren Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov bildirib ki, səfirliyin açılması ölkələrimiz arasındakı dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrinin yeni müstəviyə yüksəldəcək. Qanun layihəsi səsə qoyulub və qəbul edilib.

Sonra Milli Məclisde üçüncü oxunuşda müzakirəyə çıxılmış 5 qanun layihəsinə baxılıb. Məsələlər barədə iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimlinin, iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili, Aqrar siyaset komitəsinin sədri Tahir Rzayev məlumatı dənənildikdən qəbul edilib.

Səsverme zamanı deputatlar "Dənizçinin şəxsiyyət sənədi haqqında Əsasnamə"nin və "Dənizçinin şəxsiyyət sənədinin spesifikasiyası, təsviri və nümunəsi"nin təsdiq olunması barədə" 2008-ci il 1 fevral tarixli Qanunda dəyişiklik edilməsi haqqında; "Dövlət rüsumu haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə; Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında; Məlki Məcəllədə, "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" və "İpoteqa haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə və "Baytarlıq haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrini üçüncü oxunuşda qəbul edilib. Plenar iclasa ikinci oxunuşda təqdim olunmuş növbəti 9 qanun layihəsi bu oxunuşun prosedur qaydalarına müvafiq qaydada müzakirə edilərək səsə qoyulub.

Milli Məclis sədrinin birinci müavini, Hü-

sentyabr tarixli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Daxili xidmət nizamnamesi"ndə, 1997-ci il 3 oktyabr tarixli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmətkeçmə haqqında Əsasnamə"də, "Vətən uğrunda həlak olanların xatirəsinin əbədiləşdirilməsi haqqında", "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında", "Gənclər siyaseti haqqında" və "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Həmşənində istifadə qaydaları haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (ikinci oxunuş) səsə qoyulub və ikinci oxunuşda qəbul edilib.

"Məşğulluq haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə məsələni (ikinci oxunuş) təqdim edən Əmək və sosial siyaset komitəsinin sədri Musa Quliyev məlumat verib ki, dəyişikliyin mahiyyəti özünüməşğulluğun təşkil olunmasında nəzarətin və şəffaflığın artırılması ilə bağlı qanunvericiliyin təkmiləşdirilməsindən ibarətdir. Səsvermədə deputatlar bu sənədi də ikinci oxunuşda dəstekləyiblər.

"Torpaq Məcəlləsində, İnzibati Xətalar Məcəlləsində, "Antiinhisar fəaliyyəti haqqında", "Enerji resurslarından istifadə haqqında", "Yerin təki haqqında", "Qaz təchizatı haqqında", "Energetika haqqında", "Lisenziyalar və icazeler haqqında" və "Tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin xüsusi maliyyələşmə esasında həyata keçirilməsi haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini təqdim edən (ikinci oxunuş) Aqrar siyaset komitəsinin sədri Tahir Rzayev deyib ki, deputatlar bu qanunlara edilən dəyişikliyi birinci oxunuşda müsbət münasibət bildiriblər, heç bir irad olmayıb. Qanun layihəsi iclasda ikinci oxunuşda da razılıqla qarışınib.

Milli Məclisin plenar iclasında birinci oxunuşda təqdim olunmuş 2 qanun layihəsi də etrafı müzakirə olunub.

Övvəlce "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" qanun layihəsi (birinci oxunuş) barədə Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Sadiq Qurbanovun şəhri dinlenilib. Müasir dünyada bərpa olunan enerji mənbələrinin böyük rolundan söz açan komitə sədri bildirib ki, Energetika Nazirliyinin təqdim etdiyi bu qanun layihəsi beynəlxalq təcrübəyə istinadən, beynəlxalq maliyyə qurumlarının, Azərbaycanda bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadəyə investisiya qoymağa maraqlı olan beynəlxalq şirkətlərin və qeyri-hökumət təşkilatlarının rəy və təklifləri öyrənilməkə hazırlanıb.

Deputatların nəzərinə çatdırılıb ki, 5 fəsil 20 maddədən ibarət olan bu qanunun qəbulu ölkəmizdə bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə sahəsində mühüm nəticələrin elə edilməsinə, investisiyaların cəlbinə, ənənəvi enerji resurslarına qənaət olunmasına, nəticədə ixrac potensialımızın artırılmasına, etraf mühitə atılan tullantıların azaldılmasına, dövlət vəsaitlərinə qənaət edilməsinə, yeni iş yerlərinin açılmasına imkan yaradacaq.

Müzakirələrdə deputatlar Musa Quliyev, Eldar Quliyev, Asim Mollazadə, İltizam Yusifov, Razi Nurullayev, Fazıl Mustafa, Məşhur Məmmədov rəy və təkliflərini bildiriblər. Sadiq Qurbanov deputatları maraqlandıran sualları cavablandırıb sonra layihə səsə qoyulub və birinci oxunuşda qəbul edilib.

Iclasın yekununda Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Kamal Cəfərov "Dövlət qulluğu haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) məlumat verib. Bildirib ki, bu qanunun məqsədi dövlət qulluğu sisteminde idarəetmənin təkmilləşdirilməsi və dövlət qullوغuna qəbulu optimallaşdırılmasıdır.

Layihə barədə etrafı şərh dinlenildikdən sonra müzakirələr aparılıb. Deputatlar Etibar Əliyev, Fatma Yıldırım, Ceyhun Məmmədov, Əziz Ələkbərov, Sahib Aliyev, Tural Gəncəliyev irad və təkliflərini bildiriblər. Kamal Cəfərov deputat həmkarlarını maraqlandıran məsələlərə aydınlaşdırıb sonra layihə səsə qoyulub və birinci oxunuşda qəbul edilib. Bununla da Milli Məclisin icası başa çatıb.

Avrasiya İqtisadi İttifaqı və KTMT İrəvanın ümidi lərini tükəndirib

Sergey Strokanov: “Biz tez-tez partnyorlarımızın kağızdağı müttəfiqlərdən daha əhəmiyyətli olduğu situasiya ilə qarşı-qarşıya gəlirik”

Ermənistandakı sosial şəbəkələrdə və erməni KİV-lərində Rusiya XİN-nin rəhbəri Sergey Lavrovun hələ bir neçə il əvvəl səsləndirdiyi bəyanatı xatırlanıb. Həmin vaxt Rusiya Federasiyasının türk-dilli ölkələrlə əməkdaşlığı və Türk Şurasına birləşməsi mümkünlüyünə baxılması barədə fikir bildirmişdi. Ermenistanda həmçinin Qazaxıstanın bu yaxınlarda Azərbaycanı Avrasiya İqtisadi Əlaqələr Şurasının hökumətlərarası iclasında iştirakına dəvet etməsi de müzakirəye çevrilib. Söz yox ki, hər iki məsələdə ermənilərin səs-küy qaldırmalarının əsas səbəbi ortada türk faktorunun olmasıdır. Ona görə də, gözləniləndi kimi, İrəvan sözügedən taklifa etiraz edib və konsensus olmadığını görə Azərbaycanın nümayəndə heyəti Kazan şəhərində keçirilmiş iclasa qatıla bilməyib.

Rusiyalı politoloq: “Rusiya tərəfinin Türk Şurasında iştirakında hər hansı tərs mütənasiblik görmürəm”

Bu arada, Rusyanın tanınmış siyasi şərhçisi Sergey Strokan caliber informasiya analitik mərkəzinə verdiyi açıqlamasında qeyd edib ki, bizim ölkələr (Rusiya və Azərbaycan) Şərq və Qerbə tərəf orientasiya olunmuş çoxvectorlu siyaset aparırlar. Türk Şurasına gəlince isə Strokan bu strukturun özünü kifayət qədər göstərdiyini, Rusyanın isə harada imkan varsa, o cinahlarda öz işarə bayraqlarını qoymaşını deyib. SİTAT: “... Və mən Rusiya tərəfinin Türk Şurasında iştirakında hər hansı tərs mütənasiblik görmürəm. Rusiyada türkdilli əhalisi yaşayır, bizim strateji partnyorlardan olan Qazaxıstan da Türk Şurasındadır. Onda nəyə görə çoxtərəfli əməkdaşlıq ideyalarının realizəsi, ümumi mədəni köklərin möhkəmləndirilməsi və inqərasiya proseslərinde Rusiya da iştirak etməsin?”.

Strokan: “Siz Nikol Paşinyanın müraciətinə KTMT-nin necə reaksiya göstərdiyini yaxşı bilirsiniz”

“Biz çox gözəl bilirik ki, erməni cəmiyyəti, sosial şəbəkələr hiddətlənlənlərlər. Buna reaksiya göstərməyə dəyməz, biz belə olan halda uzağa gedə bilmərik. İndi ənənəvi iştirafların, alyansların keçmişə doğru getdiyi maraqlı zaman yetişib. Yeni biz tez-tez partnyorlarımızın kağızdağı müttəfiqlərdən daha əhəmiyyətli olduğu situasiya ilə qarşı-qarşıya gəlirik. İndi ölkələrin bir-biri üçün tərəf olaraq real əhəmiyyət daşıdığı istiqamətə baxmaq lazımdır”, deyən rusiyalı siyasi şərhçi buna misal olaraq Ermənistandanın yaxın zamanlarda KTMT-yə müraciətini nümunə olaraq göstərib.

“Ermenistanın baş naziri vəzifəsini müvəqqəti icra edən Nikol Paşinyan kollektiv təhlükəsizlik razılışmasının ikinci bəndinə söykənərək tələb irəli sürüb, ancaq siz KTMT-nin necə reaksiya göstərdiyini yaxşı

bilirsiniz. KTMT dəqiq şəkildə anlatdı ki, heç bir həbi-siyasi qərar ola bilməz, yeganə çıxış siyasi-diplomatik yoludur”, Sergey Strokan qeyd edib.

Ermenistan KTMT-nin, yaxud Avrasiya İqtisadi İttifaqının üzvü ola-ola, bu qurumlar daha çox rəsmi Bakı ilə heablaşırlarsa, artıq buradan da məntiqli nəticə çıxarmaq heç də çətinlik yaratır.

Göründüyü kimi, kifayət qədər nüfuzu olan Rusiya politoloqunun gəldiyi qənaət də belə nəticə hasil edir ki, Ermenistanın son direnişlerinin heç bir əhəmiyyəti yoxdur və bu direnişlərin davam etdirilmesi İrəvanı daha ağır nəticələrə doğru sürükleyə bilər.

Diger tərəfdən, açığını desək, Moskvadın gözlənildiyindən də artıq reallığın yanında dayanması qərarını verməsi, hətta Türk Şurasına üzvlük barədə fikirlərin yer alması regional siyasi qütbərin dəyişməsi signallarını verməkdədir. Daha dəqiq desək, bu gün Qərbin bəlli siyasi dairələrinin regiona olan maraqlı kontekstində İrəvana əl uzatması riskləri, həvəsleri azalır. Tebii ki, bunun da qarşısını alan faktorlar mövcuddur. Yeni sözügedən risklərin qarşısını alan isə sağlam, praqmatik siyasi-diplomatik qərarlarla yanaşı, həm də qalibin, yəni Azərbaycanın düşüncələrini paylaşımaqdır. Hələlik isə, biz qarşılıqlı paylaşımları daha tez-tez görmədəyik və bunun da yalnız və yalnız səmərələrini görmək mümkündür. Əger biz bu gün desək ki, Ermenistan KTMT-nin, yaxud Avrasiya İqtisadi İttifaqının üzvü ola-ola, bu qurumlar daha çox rəsmi Bakı ilə heablaşırlarsa, artıq buradan da məntiqli nəticə çıxarmaq heç də çətinlik yaratır.

Rövşən RƏSULOV

Erməni terrorundan zərərçəkənlərə 10 milyon xərclənib

Ermənistən silahlı qüvvələrinin Azərbaycan erazisine təcavüzü nəticəsində mülki ehaliyə deymiş ziyanın ödənilməsi üçün 2020-ci il dövlət bütçəsinin ehtiyat fondundan 10,2 milyon manat vəsait sərf olunub. Bu barədə “Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət bütçəsinin icrası haqqında” qanun layihəsində qeyd olunub.

“YAŞAT” indiyədək 6441 şəxsi öhdəliyə götürüb

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək fondu (“YAŞAT” Fondu) tərəfindən ağır yaralanan qazılərin səhhətinin bərpası ilə bağlı tədbirlər davam etdirilir. SİA xəbər verir ki, fond tərəfindən indiyədək 2881 şəhid ailəsi ziyyət olunub. Eyni zamanda, bu günə qədər 6441 şəxs öhdəliyə götürülüb və onların problemlərinin həlli davam etdirilir. Bundan başqa, 3042 yaralının müraciəti qeydə alınıb. Ümumilikdə, ziyyət olunan şəhid ailəsi üzvləri və yaralıların sayı 14 517-dir.

Əksəriyyət geyimini və rəftarını bilmir

Mətbuat cəmiyyətin aynası hesab olunur. O baxımdan ki, istənilən dövlətdə məhz milli mətbuat həmin ölkənin, xalqın milli-mənəvi dəyərlərinin qorunub saxlanması, gələcək nəslə ötürülməsində böyük rol oynayır. Bununla yanaşı, istə yazılı, istərsə də elektron KİV-lər milli vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsində önəmlü yer tutur.

Təessüf ki, Azərbaycanın bəzi telekanalları öz biznes maraqlarından çıxış edərək bu yüksək dəyərlərin qorunması məsələsində neqativ mövqə sərgileyirlər. Bayağı, ucuz şou-programmlarla efiri zəbt etmiş bir sıra telekanallarımız insanlarımızın zövqünü oxşamaqdansa, bu zövqü məhv etməklə məşğuldurlar. Bəs gəlin görək paytaxt sakinlərimizi telekanallarımızın ümumi vəziyyəti qane edirmi? SİA şəhər sakinləri arasında hansı televiziya kanallarının baxımlı olması və bəyənilmesi mövzusunda sorğu keçirib:

Şəhər sakını Səbinə Əliyeva: “Ən sevdiyim kanal Elgiz Əkbərin verilişi olan ARB-dir. Çünkü Elgiz Əkbər insanların dərdindən anlayır. Diger kanalları isə bəyənmirəm. Həm də iş adamıq, televiziyyaya baxmağa çox vaxtimız yoxdur”.

Şəhər sakını Ayten Abbasova: “Ən çox baxdığım kanal Xəzər TV, ATV-dir. Mahnı kanallarından ise MTV en sevdiyim kanalıdır. Rus kanallarından CBC adlı kanalı isə heç bəyənmirəm. Bütün kanallar Azərbaycan dilində olsa daha yaxşı olar. Rus kanallarının dilini hamı başa düşmür. Yerde qalan bütün Azərbaycan kanallarını sevirmə”.

Şəhər sakını Hicran Babayeva: “Əslində, çox televizora baxan biri deyiləm. Təsadüfi açanda hansı maraqlırsa, o kanala baxmağa davam edirəm. Əsasən, baxdığım kanal Xəzər TV-dir. O biri kanalları da bəyənirəm, lakin çalışdıqim üçün vaxt tapmaq mümkün olmur”.

Şəhər sakını Türkən Kərimova: “Ən bəyəndiyim televiziya kanalı AzTV və Mədəniyyət kanalıdır. Günüümüz böyük qismini bu kanallara baxmaqla keçirirəm. Digerlərini bəyənmirəm. Çünkü aparıcı seçimi yaxşı deyil. Əksəriyyəti geyimini və rəftarını bilmir. Həmçinin, yaxşı maraqlı verilişləri də yoxdur. Bu iki kanal isə mövzu baxımdan çox yaxşı, maarifləndirici seçimlər edirlər. Bunlar insanı inkişaf etdirir. Əlimdə olsa yerde qalan bütün kanalları bağlatdıraram”.

Şəhər sakını Nəzakət Hümbətova: “Ən bəyəndiyim kanal Xəzər TV-dir. Xəzər TV-nin qonaqları çox olur. Bu da çox maraqlıdır. Həmçinin, bu kanalda tez-tez kohne kinolar da verilir. İctimai TV də yaxşıdır. Güneş kanalı var ki, o da uşaqlar üçün yaxşıdır. Uşaqlar boş vaxtlarını bu kanallar vasitəsilə qiymətləndirir”.

Şəhər sakını Fərid Əliyev: “Televiziya kanallarına ele də çox baxmırıam. Çünkü vaxtim yoxdur. Vaxtimın əksəriyyətini internetdə kinolara baxmaqla keçirirəm. Kanallarda baxılası maraqlı bir şey yoxdur. Bütün məlumatı internetdən alıram”.

Şəhər sakını Nərgiz Quliyeva: “Heç bir kanala baxmırıam. Çünkü hamısı maraqsızdır”.

Şəhər sakını Sevinc Sadıxova: “Ən çox baxdığım və bəyəndiyim kanal İctimai TV-dir. ATV-ni heç bəyənmirəm. Çünkü bu kanalda bəzi möğənnilərin özünü idareetmə səviyyəsi yoxdur. Space televiziyasını heç bəyənmirdim. Cox sevindim ki bu kanalda dəyişiklik olundu. Lider TV-yə isə heç vaxt baxmirdim. Bir də AzTV-ni sevirmə”.

Şəhər sakını Elbrus Məmmədov: “Ən çox baxdığım kanal Az TV-dir. Ümumilikdə isə heç bir Azərbaycan kanalını bəyənmirəm. Çünkü kanallarda hamı pul xatirinə çıxış edir və özlərini reklam edirlər. İnternet kanalları arasında SəS TV-yə baxıram. Çünkü çox maraqlı layihələr olur”.

Şəhər sakını Ömər Aslanov: “Mənim en sevdiyim 2 sanballı Azərbaycan kanalı var. Biri ARB 24, digeri isə Mirşahin Ağayevin kanalı Real TV-dir. Bu kanallarda Qarabağ mövzularına böyük yer verildiyi üçün çox sevirmə. O birilərdə isə qeyri-etik, şantaj və digər mənasız görüntülər olur”.

Ayşən Veli

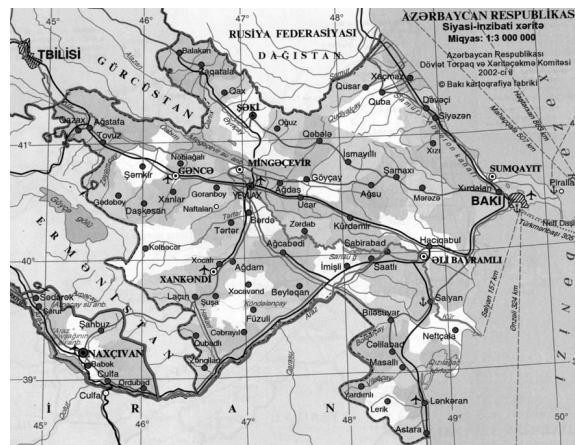

AXC-nin hüquqi varisi olan müstəqil Azərbaycan dünya birliyində layiqli yer tutur

Müslimən Şərqində ilk demokratik respublika olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ölkəmizin çoxsərlik sosial-iqtisadi, ictimai-siyasi və mədəni inkişafının, xalqımızın milli oyanışı və dirçəlliş proseslərinin mənətiqi nəticəsi kimi meydana çıxmışdır.

AXC xalqımızın siyasi şürə seviyyəsinin, intellektual və mədəni potensialının, yüksək istedad və qabiliyyətinin göstəricisi idi. 1918-ci il mayın 28-de Azərbaycanın istiqlaliyyətinin elan edilməsində, Xalq Cümhuriyyətinin təşəkkül tapmasına və fəaliyyət göstərməsində Cümhuriyyət rehbərlik etmiş şəxslərin böyük xidmetləri olmuşdur. AXC yarandığı zamandan xarici və daxili qüvvələr tərefində müxtəlif təzyiqlərə meruz qalıb. Belə ki, həm xaricdən, həm də daxildən daşnak ermənilər, həmçinin, mənşəviq qüvvələr Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi formalaşmasına mane olurdular. Lakin bütün bu çətinliklərə baxmayaraq, Cümhuriyyət dövründə milli ordumuzun yaradılması, atributlarımıza, dövlət dili-miz haqqında qanunun qəbul olunması, maarif və səhiyyə sahəsində geniş tədbirlərin həyata keçirilməsi, Azərbaycanın sərhədlərinin və tehlükəsizliyinin təminini istiqamətində böyük işlər görülüb. Qısa müddətde genişmiqyaslı demokratik islahatlar həyata keçirilib. Cümhuriyyət dövründə xalqımızın taleyiinə ciddi təsir edə biləcək qanun və qərarlar qəbul olundu.

Bu gün ölkəmizin dinamik inkişafından, uğurlu daxili və xarici siyasetindən, Zəfər tarixindən və s. yazan dünya mətbuatının gündəmində 28 May Azərbaycan Xalq

Cümhuriyyətinin yaranma Gününe həsr olunmuş məqalələr də yer alır. 28 May Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradıldığı tarixdən 103 il ötür. Bu münasibatla dərc olunan məqalələrdə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması tarixindən bəhs olunur. İndoneziyada və Cənub-Şərqi Asiya Dövlətləri Assosiasiyyası (ASEAN) Gənclər Təşkilatının internet səhifəsində 28 May - Respublika Günü münasibətə Azərbaycan haqqında dərc olunan "Azərbaycan 103-cü yaşını qeyd edir" sərlövhəli məqalədə əvvəlcə Asiya və Avropa mədəniyyətlərinin qovuşuğunda yerləşən, zəngin və qədim mədəniyyətə malik ölkəmiz haqqında qısa məlumat təqdim olunub. AXC-nin hüquqi varisi olan müstəqil respublikamız Cümhuriyyət dövrünün demokratik dəyerlərinə sadıq qalaraq, sürətli inkişaf edir və dünya birliyində layiqli yer tutur.

Azərbaycan ilə ASEAN arasında münasibətlərin yaranmasının tarixindən bəhs edən müellif həzirdə tərəflər arasında enerji, müdafiə sənayesi, ticarət, turizm, infrastruktur, texnologiya və mədəniyyət sahələrində əməkdaşlıq imkanlarının yüksək olduğunu vurğulayıb. Məqalədə Azərbaycanda azsaylı xalqların mövcudluğundan bəhs edərək, onların uzun illərdir sülh, bərabərlik şəraitində yaşadıqları vurğulanır. Ölkəmizdə bù-

tün dinlərə hörmətlə yanaşılaq müxtəlif dinlərin məbədlərinə qayğı və diqqət göstərilir, o cümlədən dini ocaqlara məscidlərimizə olan münasibət Azərbaycanda din-dövlət münasibətlərinin, vətəndaş həmrəyliyinin yüksək seviyyəsini nümayiş etdirir. Dünya ölkələri üçün nümunəyə çevrilən Azərbaycanda həm məscidlərimiz, həm də qeyri-xalqların dini abidələri qorunur, abadlaşır. Ölkəmizdə abadlaşdırılmış Pravoslav Dini-Mədəni Mərkəzi, Katolik məbədi, İmamzadə kompleksi, möhtəşəm Heydər Məscidi Azərbaycanda olan mühitin göstəricisidir. Bu müxtəlif dinlərə olan münasibətdir. Mövcud milli-mədəni müxtəliflik və dini-etnik dözümlülük mühiti Azərbaycanı çoxmilletli, çoxkonfessiyali diyar kimi dünya miqyasında mədəniyyətlərarası dialoqun bənzərsiz məkanı edib. Bu gün ölkəmizdə mövcud olan multikulturalizm və tolerantlıq ənənələri dünya ölkələrində təbliğ olunur və buna maraq artmaqdadır.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müdrik siyasetini davam etdirən Prezident İlham Əliyevin səyləri nəticəsində Azərbaycan iqtisadi cəhətdən dinamik inkişaf edən ölkəyə əvvəlib, regional problemlərin həllində əsas söz sahibidir. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin uzaqqorən siyaseti nəticəsində 30 iləndən sonra Azərbaycan 44 günlük müharibədə Qələbə qazandı, işgalçı Ermənistani kapitulyasiyaya məcbur etdi.

AXC-nin hüquqi varisi olan müstəqil respublikamız Cümhuriyyət dövrünün demokratik dəyerlərinə sadıq qalaraq, sürətli inkişaf edir və dünya birliyində layiqli yer tutur. Bu uğurlarımız və tarixi ərisimiz, nailiyyətlərimiz dünya mətbuatının diqqətindən kənardə qalmır.

Zümrüd BAYRAMOVA

2021-ci il 20 may tarihində Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi tərəfindən keçirilmiş "Cənubi Qafqaz: Regional inkişaf və əməkdaşlıq perspektivləri" adlı tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev cənabları çıxışı zamanı regionun inkişafına xidmət edən əməkdaşlıq istiqamətləri barədə çox mühüm mesajlar verdi.

Cənab Prezident qeyd etmişdir ki, Cənubi Qafqazda regional inkişaf və əməkdaşlıq perspektivləri qlobal gündəlikdə duran mühüm məsələlərdəndir, çünki Cənubi Qafqaz regionunda kəskin dəyişikliklər baş vermişdir. Yeni vəziyyət yeni yanaşmaları tələb edir. Regionun siyasi və iqtisadi aktuallığı durmadan artır.

Azərbaycan həmişə həm regionda, həm MDB məkanında, Avropa və beynəlxalq miqyasda əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinin tərəfdarı olmuş və bu sahədə mühüm uğurlara imza atmışdır.

Regionun inkişafına xidmət edən əməkdaşlıq istiqamətləri göstərildi

Rauf Əliyev,
Milli Məclisin deputati

2011-ci ildə Avropa İttifaqı və Azərbaycan birbaşa qaz nəql edən marşrutlarının yaranmasını dəsəkləyən Birgə Bəyanat imzalayıb. Birgə Bəyanat TANAP və TAP-la bağlı Hökumətlərərəsi Sazişlər birlikdə uzunmüddətli qaz satışı müqavilələri üçün zəmin yaratdı. Bu layihədən əvvəl, 1994-cü ildə "Əsrin Müqaviləsi" ni imzalamaqla Azərbaycan geniş miqyaslı beynəlxalq əməkdaşlığa töhfə ve-

rərək həm gelecek inkişaf üçün həllədici imkanlar yaratdı həm də Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyinin mühüm bir həlqəsinə çevrildi. "Əsrin Müqaviləsi" Azərbaycanın XX əsrde imzaladığı böyük bir müqavilədir, "Cənub Qaz Dəhlizi" XXI əsrin nəhəng razılaşmalarından biridir. Bu

layihə müasir dövrə təbi qaza tələbatın artdığı şəraitdə yeni qaz mənbələrini təmin etməklə Avropanın enerji təhlükəsizliyini təmin edərək çoxşaxəli enerji marşrutları sisteminin yaradılmasına şərait yaratdı. Artıq Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasına iştirak edir. 2020-ci ilin son günü çox əlamətdar bir hadisə baş verdi- Azərbaycan qazı Avropaya çatdı. Tarixi layihə olan Cənub Qaz Dəhlizinin tamamlanması ilə tarixdə ilk dəfə olaraq Azərbaycan qazı Avropaya

Tələbələrin günlük xərcləri nə qədərdir?

Universitet tələbələrinin və şagirdlərin gündəlik xərclərinə - ictimai nəqliyyata sərf etdiyi ödəniş, qida, geyim və digər xərclər və gündəlik tələbatlar aiddir. Bir tələbə gündəlik olaraq universitetə ictimai nəqliyyat vasitələri - metro, avtobus, taksi ilə gedir. Metrodan mütemadi istifadə edən şəxs hər gün 60 qəpik gediş-geliş haqqı ödəyir. Qiymətlər hər gün dəyişir... Bahalaşma hər sahədə hiss olunur... Hami kimi, tələbələrin de öz qayğıları var. Bəzi tələbələr özləri-özlərinə günlük məbləğ təyin edir və gün erzində o həddi aşmamağa çalışır. Eyni zamanda, tələbələrin iş tapmağı çətindir. Koronavirus pandemiyasından sonra bəs gəlin görək, bu gün tələbəsi birləşdirəcək ehtiyacına nə qədər pul xərcləyir? SiA olaraq bu barədə araşdırma apardıq ki, tələbə və şagirdlərin gündəlik xərclərini öyrəndik.

Bakı Dövlət Universitetinin tələbəsi Mirkamal Kazımzadə: "Gündəlik artıq pul xərcləmirməm. Universitetlərin açıq olduğu müddətdə marşrut xərclərim və nahar yeməyi üçün müəyyən xərcləmələrim olurdu. Yəni gündəlik tələbatlarım az olurdu. Bu məbləğ 10 manatı keçmir. Pandemiyadan sonra isə xərclərim müəyyən qədər azaldı. Çünkü universitetlər gediş-geliş olmadı. Bu döndə gündəlik xərclərim iki dəfə azaldı. Distant təhsil zamanı ənənəvi təhsilə nisbətən kontur pulu daha çox xərclədim. Hər şey onlayn olduğu üçün mən internet paketləri istifadə edirdim. Buna isə müəyyən qədər çox vəsatlı gedir. Ənənəvi dövdə telefon üçün kontur xərcimin məbləği distant təhsil zamanı ödədiyim məbləğdən 3-4 dəfə çox id".

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının tələbəsi Ləman Hüseynova: "İdman Akademiyasının tələbəsiyim. Gün erzində məşqə getmək üçün 1-2 manat su və yemek üçün minimum 3 manat xərcləyirəm. İdmanla bağlı geyimlər üçün ay erzində 50-60 manat arası dəyişir. Ay ərzində ümumi 200 azn xərcləyirəm".

Bakı İslam Universitetinin tələbəsi Ziya Yaqubzadə: "İşlədiyim üçün 4 il müddətində aylıq gelirim 300 manat olub. Tələbə olduğum müddətdə müxtəlif gənclər təşkilatında fealiyyət göstərmişəm. Günlük gelirmi nəzərə alsam, 1.20 manat yol xərcim, 6 manat yeməy xərcim və digər xərclərim 30 manatdır. Aylıq geyim ehtiyacım 70 manat olur. Aylıq telefona isə 10 manat xərcləyirəm".

Bakı Slavyan Universitetinin tələbəsi Nərgiz Səməzdəzadə: "Universitet vaxtı əgər dostlarla harasa getmirdimsə günlək xərclərim 4-5 manat edirdi. Əger universitetdən başqa bir yere gedirdimsə ümumi xərcim 15-20 manata qədər xərcləyirdim. Karantin vaxtı çox yerə getmədiyim üçün ümumi xərcim 20 manat bełə etməz".

Məsələ ilə bağlı sosioloq Elçin Bayramlı qeyd edib ki, Azərbaycanda rəsmi minimum yaşayış yaşılılar və uşaqları nəzərə almasaq 200 manat həddindədir:

"Həzirki dövdə bir çox ailələrdə adam başına 200 manatdan az düşür. Tutaq ki, ailə 4-5 nəfərdən ibaretdir. Bir nəfər işləyir və onu da gəliri 500 manatdır. Bu hesabla ailənin hər üzvüne 100 manat düşür. Bu isə 200 manatdan yarı bir məbləğdir. Bu da xüsusi təhsilənən gənclər çətinlik yaradır. Təhsilə bağlı müxtəlif kitablar, vəsaitlər almağa məcburdurlar. Bu isə əlavə nəzərdə tutulmayan xərclərdir. Tələbə evdə bişirilən yeməkdən istifadə edə bilmir. Nahar vaxtı məcbur olur ki, hazır qidalara əlsin. Hesab edirəm ki, xüsusi tələbələrin təqaüd məsələsinə baxılmalıdır ki, bu təqaüd xərclərini ödəsin".

Qönçə Quliyeva

Çinlə ve Avropa İttifaqı və dünyının digər ölkələri ilə fəal əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur. Bu Azərbaycanın müstəqil xarici siyasetinin göstəricisidir. Bu vaxta qədər Azərbaycanın reallaşdırıldığı enerji və nəqliyyat layihələri regional əməkdaşlığı qaćılmaz edir. Bu layihələrin həyata keçirilməsi regionun iki ölkəsinə- Gürcüstana və Azərbaycana elave maliyyə ehtiyatları əldə etməyə imkan verib, bu ölkələrin beynəlxalq tərəfdəşərələr qarşısında əhəmiyyətini artırmağa imkan yaradıb.

Azərbaycanın tam qəlebəsi ilə yenənşənən ikinci Qarabağ mühabibəsi regionda vəziyyəti təmamilə dəyişdi. Regionun gelecek inkişafı ilə bağlı yeni perspektivlər açılır. 30 illik işşala, azad olunmuş ərazilərdə genişmiqyaslı dağıntılara baxmayırlaraq, Azərbaycan geleceyə nəzər salmağa, vahid integrasiya edilmiş Cənub Qafqaz regionunun bir hissəsi olaraq öz gələcəyini planlaşdırmağa hazırlıdır. Azərbaycan Cənubi Qafqazda fəal əməkdaşlıq və integrasiya mühiti-nin yaradılmasını isteyir.

“Biz müharibəni qazanmışıq və şərtləri diktə edən tərəfik”

SIA politoloq Elxan Şahinoğlunun müsahibəsini təqdim edir.

- Bu günlərdə Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi tərəfindən “Cənubi Qafqaz Regional inkişaf və əməkdaşlıq perspektivləri” adlı videoformatda müzakirələr təşkil olunub. Sizə, bu tədbirin əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Biz müharibədə qəlebədən sonra yeni bir dövər qədəm qoyduq. Artıq Ermənistandan hibrid və informasiya savaşçı içərisindəyik. Ermənistandan Azərbaycana qarşı informasiya savaşçıları aparırlar. Biz bu informasiya savaşında geri qala bilmərik. Müharibə günlərinde informasiyanın bütün yükü dövlət başçısını üzərində olduğu kimi, müharibə bitdikdən sonra da görürük ki, bu istiqamətdə fealiyyətini dövlətimiz davam etdirir. Bu cür onlayn konfranslar vasitəsilə ciddi məsələlərlə bağlı ciddi mesajlar verilir. Rusiya, ABŞ, UNESCO-ya müəyyən mesajlar verildi. Bu onlayn konfranslar Azərbaycan üçün vacib bir əhəmiyyət kəsb edir. Fikrimcə, müharibə günlərinde olduğu kimi bütün yüksək dövlət başçısının üzərindədir. Bəs dövlətin digər gücləri strukturları bu istiqamətdə çox da fəal deyillər? Bizim Xarici İşlər Naziriyəmiz, Ombudsman Aparatımız, Diaspor Komitəmiz var. Çox təessüf ki, onlar Prezidentin sürtətinə çata bilmirlər. Üçüncü sənədin imzalanması haqqında müəyyən mülahizələr gedir. Sərhedlərin müəyyənləşməsi ilə bağlı sənəd imzalanmalıdır. Sənəd haqqında məlumatlar yoxdur. Birim müvafiq gücləri strukturları məlumatla haqda ictimaiyyətə məlumat vermirlər. Başa düşməliyik ki, hibrid savaşçı isti savaşdan az əhəmiyyətli deyil. Dövlət başçımız öz üzərinə düşən işi arṭıqlaması ilə görür. Prezidentimiz lazımi olan mesajları onlayn konfranslar zamanı göndərir.

- Son günlərin an yaddaqalan hadisələrindən biri mədəni hadisələrindən biri mədəniyyət paytaxtımız

olan Şuşada “Xaribülbü” musiqi festivalı keçirilməsi oldu. Festivalla təssüratlarınız necədir?

- Şuşa azad olunanın sonra artıq dövlət başçısı da elan etdi ki, Şuşada iki mötəbər tədbir “Xaribülbü” musiqi festivalı ve “Vaqif poeziya günləri” keçirilecek. Hesab edirdim ki, müharibədən çıxmış bir şəhər kimi Şuşada festival keçiriləcək, lakin imkan daxilində olacaq. Ancaq bu festival möhtəşəm şəkildə və çox yüksək səviyyədə keçirildi. Burada Heydər Əliyev Fondu çox böyük hazırlanmış işləri gördü. İki gün dalbadal keçirilen festival iki hissəli oldu. Düşünürem ki, “Vaqif poeziya günləri”də eyni səviyyədə keçiriləcək. Vurğulama istərdim ki, dağılmış bir şəhərdən belə bir tədbir ərəsəyə getirmək asan bir məsələ deyil. “Vaqif poeziya günləri” de Vaqifin məqberəsi tam təmir olunanın sonra keçirilməlidir. Ermənilər bu festivalın keçirilməsi ilə bağlı çox narahat oldular və narazı qaldılar. Biz mesajlarımızı verdik ki, Şuşa Azərbaycanın əbədi şəhəridir. Şuşada olan atəşfəsanlılıqda ermənilərə psixoloji təsir etdi.

- Azərbaycan Ermənistənla dövlət sərhədinin delimitasiya və demarkasiyası prosesi həyata keçirir. Görünən budur ki, Ermənistən tərəfi maneə yaradır, hər vəchlə bu prosesi yubatmağa çalışır. Siz durumu necə qiymətləndirirsiniz?

- Bir torpaqlarımızı azad etdik və buna uyğun olaraq sərhədlerimizi də müəyyənləşdirməliyik. Ermənilər və erməni separatçıları 30 il torpaqlarımızı işğal altında saxladılar və sərhedlərin

olmamasına alışmışdır. Kəndləri, yolları, gölləri öz ərazilərinə keçirildilər. Sərhədlərin müəyyənləşdirilməsi texniki bir prosesdir. Ermənilər həyət salmağa başladılar. Qərbədəki, Rusiyanın döşəklərini Azərbaycana qarşı hərəkətə getirməyə başladılar ki, Azərbaycan elehinə təzyiqlər artınsın. Lakin biz bu prosesi davam etdirməliyik. Kəndlərin yolların bölünməsi bizim problemimiz deyil.

Kəndləri yolları Azərbaycan ərazisindən qədər genişləndirən ermənilərdir. Bütün bir yerlərdə sərhədi müəyyənləşdiririk ki, strateji nöqtələrdə Ermənistəndən keçən yolları, hava limanlarına böyük şəhərlərini nəzarətə götürmək imkanı qazanır. Bu, bizim üçün çox vacib məsələdir. Ona görə ki, gələcəkdə Azərbaycana qarşı ermənilər yənə texribat etmək istəsə, biz onların bütün strateji nöqtələrini nəzarətde saxlayacaq. Bu, Ermənistənə xəbərdarlıqdır ki, yənə torpaqlarımızı işğal etmək istəsəniz və texribat töretsəniz, həmin nöqtələrdən sizi vura bilərik.

Sərhədlərin müəyyənələşməsi bizim üçün vacibdir. Deyilənə görə belə bir sənəd var. Paşinyan parlamentdə çıxışı zamanı söylədi ki, guya həmin sənəd 100 faiz Ermənistən maraqlarına cavab verir. Bu fikir nağıldır. Çünkü biz qəlebə çəlmişiq və şərtləri diktə edən bizi.

- Qarabağdakı silahlı separatçıların tərəfənəsilə edilməsi Qazağın 7, Naxçıvanın isə 1 kəndinin qaytarılması bu sənəddə öz əksini tapa bilərmi?

- 10 noyabr bəyanatından sonra təsdiqlənməyən xəbərlər yayıldı. Qazağın 7 kəndi və Naxçıvanın 1 kəndi boşaldılar. Şifahi razılışmada bu var. 6 ay ərzində bu məsələ ilə bağlı müəyyən fikirlər yayıldı. Şifahi razılışmada bu danışlıklar gedir, bu razılışma həyata keçməlidir. Sənədin məxfi hissəsində bu özüne yer tapıb. Men inanıram ki, bu bəndlər həqiqətən var. Paşinyan da bunu parlamentdə etiraf etdi. Paşinyanın etirafı idi ki, bu məsələ etrafında fikir mübadiləsi gedir. Biz müharibəni qazanmışıq və şərtləri diktə edən tərəfik.

Qönçə Quliyeva

Sənaye geridə qalır, geriləyir

Ermənistanda sənaye istehsalı geriləyir. SIA Ermənistana məxsus mətbuat səhifələrində yayımlanan məlumatlara istinadən xəber verir ki, bu barədə Ermənistən Milli Statistika Komitəsinin məlumatında deyilir. Məlumatda qeyd olunur ki, üstəlik, bu hal mədən sənayesi də daxil olmaqla bütün sənaye sektorunu əhatə edir. Həmçinin bildirilir ki, Ermənistən kənd təsərrüfatı göstəriciləri hələ hazır deyil.

Ermənistən Milli Statistika Komitəsinin məlumatına görə, yanvar-mart aylarında emal sənayesindəki göstəricilər demək olar ki, 12% azalıb. Qeyd olunur ki, əsas sənaye sahələri arasında siqaret istehsalı da azalıb. Eyni zamanda, alkoqol istehsalının 4%, metal məhsulların isə demək olar ki, 50% azaldığı bildirilir. Həmçinin bildirilir ki, Zərgərlik istehsalı demək olar ki, 80% azalıb.

Xatırladılır ki, idxlər göstəricilərinin aşağı olması da müəyyən edilib və bu, əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin aşağı olması və eləcə də dolların qiymətinin kəskin dəyişməsi, oynaması ilə əlaqələndirilir. Qeyd olunur ki, dolların məzənnəsinin Ermənistən dramına nəzərən kəskin böyüməsi səbəbindən idxlər malları bahalaşır və az alıcılıq qabiliyyəti olan Ermənistən əhalisi üçün daha az əlçatan olur.

Ermənistanda “içsiz” qalan iş yerləri...

Erməni saytları yazırlar ki, erkən parlament seçkiləri erəfəsində Ermənistənən iqtisadiyyat naziri səlahiyyətlərini icra edən Vaqan Kerobyan ölkə vətəndaşlarını xoş xəbərlərlə sevindirməyə qərar verib. Kerobyan deyib ki, o nazir səlahiyyətlərinin icraçısı

kimi qısa vaxt kəsiyində ölkənin iş təminatında 5,7, vergi bazasında isə 20 faiz artıma nail olub. Əslində, Paşinyan bu işdə təzə olduğunu nəzərə alsaq, onun əldə etdiyi “ugura” pis demək doğru olmazdı.

Amma nə deyəsən ki, ermənilər belə bir mütəxəssisə də yan çevirirlər. Hətta utanıb-qızarmadan onu hələ bir, yalan danışmaqdə da ittiham etməyə çalışırlar. Belə ermənilər nə deyəsən?

Məgər, təkcə hələ bu ilin mart ayında, yəni dünya koronavirus pandemiyası altında inlədiyi bir vaxtda “özü-nü oda-közə” vurub, siz ermənilər üçün ölkədə 622 min iş yeri açmaq asandırı? Siz ermənilər, niye, Kerobyanın Paşinyanla el-ələ verib aprel ayında bu reqəmin 626 minə çatdırıldığını unudursunuz?

Siz hələ yeni açılacaq iş yerləri ilə bağlı may ayının statistikasını gözləmədən sıvışib Ermənistəndən qaçmaq istəyirsiniz. Unudursunuz ki, yeni açılan və bundan sonra da açılacaq bu qədər “pullu-paralı” iş yerləri “başsız” qalacaq?

...O boyda dövlət səlahiyyətlərini yalançılda suçlamaq nə demək? Deyirsiniz ki, Nikol Paşinyanla Vaqan Kerobyanın “yeni açılan” iş yerləri ilə bağlı hesablaşmalarında 4 mindən artıq fərq var. Yəni Vaqan Kerobyanın yeni iş yerləri ilə bağlı dediyi rəqəm Nikol Paşinyanın dediyindən 4 min çoxdur. Hələ bir suadırsınız: bu, nətər olur?

İnsəndi da, sehv edə bilər. Siz heç sehv etməmisiniz? Əslində, burada başqa nüanslar da ola bilər. Məsələn, iqtisadiyyat naziri səlahiyyətlərini icra edən Vaqan baş nazirdən xəbərsiz açdığı yeni iş yerlərini Nikola sürpriz etmek istəyib. Axi, Vaqan da sona qədər bu boyda ölkənin iqtisadiyyat nazirinin səlahiyyət icraçısı kimi qalası deyil ki...

Ağasəf Babayev

Vahe Qalumyan: Tavuşdakı kəndlər Azərbaycanındır

Ermənistən parlamentinin “Mənim addımım” fraksiyasından olan deputatı Vahe Qalumyan Azərbaycanla sərhəd problemindən danışır. Erməni deputat yerli mediyaya verdiyi açıqlamada sərhəd məsələsində Azərbaycanın haqlı olmasına eyham vurub. “Tavuş bölgəsində bizim nəzarətimizdə olan Azərbaycan torpaqları var”, - deyə o bildirib.

Vahe Qalumyanın görə, Tavuşdakı Barxudarlu, Sofulu, Xremlu və Voskepar adlı kəndlər xəritədə Azərbaycan ərazisi kimi qeyd olunur. Deputatın açıqlaması erməni mətbuatında və sosial şəbəkələrdə geniş müzakirələrə səbəb olub.

Iranın xarici işler naziri cənab Məmməd Cavad Zərifin regionala, bölgəyə, Azərbaycana və Ermənistana səfəri bu gün təqdim edildiyi kimi, sıradan bir səfər kimi təqdim edilə bilməz. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Anar Əliyev deyib.

Politoloğun sözlərinə görə, İran ele bir dövlət deyil ki, onun nəinki xarici işler naziri, hətta prezidenti belə dəyişiləndə, bu dövlətin regional maraqlara xidmət edən regional siyasetinə, ümumiyyətlə, xarici siyasetinə ciddi dəyişikliklər baş vere bilən.

"İran məhz ele bir dövlətlərdən ki, onun regional maraqlarını həyata keçirən, regional maraqlarına hədəflənən xarici siyaseti məhz onillərlə hazırlanmış konsepsiylər, ideologiyalar əsasında həyata keçirir və dəyişen şəxslərin rolu orada demək olar ki, çox cüzdür. Bu menada hesab edirəm ki, cənab Zərifin regionala səfəri, müddəti bitməkdə olan İran hökumətinin bir nümayəndəsinin, bir nazirinin bölgəyə səfəri yox, məhz İran kimi çox güclü regional bir dövlətin xarici işler nazirinin, xüsusilə de Ermənistana Azərbaycan arasında baş verən proseslərdə ciddi dövlət maraqlarını hər zaman göz önüne ətirən, diqqət mərkəzinə çıxaran bir dövlətin xarici işler nazirinin regiona səfəri kimi qiymətləndirilmelidir.

Əvvələ məqsədlər, hədəflər nədir bu səfərdə? Hesab edirəm ki, bu səfərdə başlıca məqsəd Ermənistən və Azərbaycan arasında son günler baş verən gərginliklər, xüsusilə delimitasiya və demarkasiya prosesi həyata keçirilməsi mərhəlesində qarşıya çıxan hansı xırda narazılıqları Ermənistən tərəfinin böyük şouya çevirməsi və böyük bir problem kimi, xüsusən Azərbaycanın Ermənistana müdaxiləsi kimi, hərbi müdaxiləsi kimi qiymətləndirməyə cəhd etdiyi proseslərin Azərbaycan tərəfinin rəsmi münasibətinin bir daha öyrənilmesi, araşdırılmasıdır. İkincisi, çox mühüm məqsədlərdən biri, mən hesab edirəm ki, İranın Azərbaycan və Ermənistən münasibətlərdə Azərbaycanla müttəfiq münasibətlərini, Ermənistən işə strateji müttəfiq münasibətlərini bir daha region dövlətlərinə və regionda maraqları olan dövlətlərin diqqətine çatdırmaq məqsədi daşıyır.

Eyni zamanda, hesab edirəm ki, son günler Azərbaycan tərəfindən həm də ən yüksək səviyyədə, rəsmi şəkildə İranın son addımları ilə bağlı ifadə olunan müəyyən

narahatlıqlara və narazılıqlara aydınlıq getirilməsi ilə bağlı bir səfər ola bilər. Çox böyük ehtimalla səfər zamanı, görüşlər zamanı bu məsələlər də müzakirə olunacaq. Bu, hansı məsələlər, hansı narahatlıqlardır? Mən hesab edirəm ki, İran tərəfinin Ermənistən-Azərbaycan arasında delimitasiya və demarkasiya prosesi ilə bağlı mənasız, hüquqa zidd açıqlaması, sərhədlərin dəyişdirilməsi ilə bağlı İranın narahatlıqlarının qeyd olunması, açıqlanması Azərbaycan te-

tərəfindən narazılıqla qarışanıb. İkincisi, ən mühüm narahatlıqlardan biri, bir neçə müdət bundan önce Qarabağ ərazisində, Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində Rus Sülməramlı Qüvvələrinin nəzəreti altında olan ərazilərdə İran dövlətinə məxsus yüksək avtomobilərin qeyd olunması, videoçəkilişlərin aparılması və həmin avtomobilərdə separatçı rejime hansısa yüklerin, gizli, qaranlıq yüklerin daşınması ilə bağlı məlumatların gündəmə çıxması və İran tərəfinin he-

yilliliyi və bunu zaman-zaman dile getirməsi İran tərəfindən o qədər də xoş qarşılınmır, Türkiyənin regionala, bölgəyə bu qədər nüfuz etmesi İran tərəfindən narahatlıqla izlenilir. Mən hesab edirəm ki, səfərin əsas məqsədlərindən biri de İranın ayaqda olduğunu, İranın prosesləri nəzaretdə saxladığı Qafqaz, ümumiyyətə, bölgemizin İranın nəzərətindən kənar bir bölgə olmadığını bir daha diqqətə çatdırmaq istəyir. Ona görə, hesab edirəm ki, bu səfər çox ciddi əhəmiyyət daşıyan, çox ciddi siyasi, geosiyasi və eyni zamanda iqtisadi əhəmiyyət daşıyan bir səfərdir. Hesab edirəm ki, Azərbaycan dövləti rəsmi şəxslərle görüşdə rəsmi Tehran qarşısında, xarici işler naziri qarşısında bəzi qaranlıq məqamlara, bəzi narahatedici məqamlara aydınlıq getirməklə bağlı suallar qaldıracaqdır və çox böyük ehtimalla Azərbaycan dövlətinin də bir çox istiqamətlərdə narazılıqları rəsmi Tehran nümayəndəsinin diqqətine çatdırılacaqdır", deyə politoloq Anar Əliyev əlavə edib və fikirlərini yekunlaşdırıb.

İnam Hacıyev

"Ermənistən məhv olmağa doğru gedir"

lə de bu qədər əhəmiyyətli və həssas məsələye heç bir rəsmi münasibət bildirməməsi narahatlığını aydınlaşdırmaq lazımdır və mənə ele gelir ki, bu görüşlərdə bu məsələlər də aydınlaşdırılacaqdır", deyə politoloq bildirib.

Anar Əliyev xüsusilə qeyd edib ki, İran üçün Azərbaycanın ərazi bütövülüyünün təmin olunması və işgal faktının aradan qalxması İran dövləti tərəfindən, rəsmi Tehran tərəfindən xoş qarışanmadı.

"Paytaxt Bakıda keçirilən Zəfer Paradında Türkiye prezidenti cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanın səsləndirdiyi bir bayatını, səsləndirdiyi bir folklor nümunəsini dövlətinin ərazi bütövülüyünə təhdid kimi qiymətləndirən Tehran rəsmiləri çox təəssüf ki, digər dövlətlər, xüsusilə, Ermənistən və eyni zamanda İran dövləti öz dövlətləri, özləri tərəfindən Azərbaycanın dövləti suverenliyinə təhdid yarada biləcək konkret addımlar atılması və bu addımların aydınlaşdırılması ilə bağlı heç bir reaksiya verməmələri Azərbaycan tərəfindən ciddi narahatlıqla qarışanır və hesab edirəm ki, görüşdə bu məsələlər də müzakirə olunacaqdır.

Digər tərəfdən, mən hesab edirəm ki, mühüm məsələlərdən biri de Ermənistənə keçiriləcək növbədən kənar parlament seçkiləri və bu seçkilərlə bağlı İranın müəyyən narahatlıqlarıdır. Mən hesab edirəm ki, Paşinyan rejiminin Azərbaycanla və Türkiye ilə münasibətlərin qurulması istiqamətinə me-

"Ermənistənə demokratikliyə dair imkanları artıq tükənib. Azərbaycanın uğurlu hərbi və diplomatik qələbəsi ilə bitən vətən müharibəsi Paşinyan rejiminin sonunu da ha da yaxınlaşdırmaqdadır. Bu acı son yaxınlaşdıraqça Ermənistən rəhbərliyinin də iç üzü özünü getdikcə daha aydın şəkildə göstərməyə başlayır". Bunu millet vəkili Eldəniz Səlimov SİA-ya açıqlamasında bildirib.

Onun sözlərinə görə, özlərinə aid olmayan torpaqlarda hökmranlıq etməyə çalışan və hətta bunu da bacarmayan Ermənistən sözün əls mənasında məhv olmağa doğru gedir: "Onların iqtisadiyyati çökmüş durumdadır, vətəndaşları ölkəni tərk edir, dövlət daxilində iğtişəllər baş verir. Prezident İlham Əliyev Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin "Cənubi Qafqaz: Regional inkişaf və əməkdaşlıq perspektivləri" adlı videoformatda müzakirələrdə çıxışı zamanı da bildirdi: "Ermənistəndəki bu günü vəziyyətə baxsaq, bunun Ermənistən müstəqil dövlətə çevrildiyi dövrən dəha pis olduğunu görə bilərik. Ermənistən orduyu qalmayıb, o, tamamilə məhv edilib. Ermənistənə davamlı siyasi böhran hökm sürür, cəmiyyətdəki yüksək inamsızlıq səviyyəsi, qarşılıqlı ittihamlar, bəzi erməni siyasetçilərinin ri托rifikasi qəbul edilən bütün çərçivələri aşır". Ermənistən bu gün etdiyi yanlış hərəkətlərinin cezasını çekir. Ve bundan sonra da atacağı hər yanlış addımda cavabını misli ilə alacaqdır. Onların bundan sonra taleyinin neçə olacağı böyük bir sual altındadır. Bizim zəfərimizin və dəmir yumruğun gücü ilə onların bundan sonra əsrlərlə heç bir perspektivi olmayıcaqdır".

Gülyana

Ermənistəndə ehtiyatda olan zabitlər, polis, hərbi polis, penitensiar xidmət və digər hüquq-mühafizə orqanlarının 80-ə yaxın əməkdaşlığı sabiq prezident Robert Koçaryana dəstək bəyanatı ilə çıxış ediblər. "İki sahil" xəbər verir ki, onların bəyanatı erməni mediasında dərc edilib.

Bəyanatda ehtiyatda olan zabitlər, o cümlədən bir çox keçmiş polis, hərbi polis, penitensiar xidmət, ibtidai istintaq orqanları, pro-

Erməni generallar

Paşinyanın qarsısi

kurorluq, məhkəmə orqanları əməkdaşları Ermənistən və Qarabağ dərindən dərin narahatlıqlarını ifade ediblər.

Bildirilər ki, mövcud hakimiyyətin səriştəsiz siyaseti nəticəsinde ölkə böhran həddindədir. 2018-ci ildən bəri böyük və unudulmaz xidmətləri olan generalları əsəssiz cinayət təqiblərinə məruz qoyan hakimiyyət ordunu nüfuzdan salaraq dağıdıb:

"Dövlət hakimiyyətini qəsb edən kapitulyator özünün cinayətkar grupu ilə birlikdə erməni dilini və ədəbiyyatını, tarixini, kilsəsini və

erməni ailəsini məhv edir. Onlar əbədi düşmənimiz olan türklərə qarşı vətənpərvərlik siyasetini davam etdirir.

Ermənistən Respublikasının ehtiyatda olan generalları və zabitləri vətənən qurtuluşuna layıqli töhfə verməyin lazımlığını başa düşərək "Ehtiyatda olan zabitlər" hərəkatını yaratmağa qərar verdilər. "Ehtiyatda olan zabitlər" hərəkatı Ermənistən ikinci prezidenti Robert Koçaryana dəstəyini ifadə edir.

Xəyanət vərdisi və ağır bədəli...

Əli Kərimli etdiyi xəyanətlərə görə cəzasını çəksə də, boynunda qalan mənəvi borcunu da ödəyə bilməyəcək

Haqsız oturub, haqqdan danışmaq" buna deyirlər. Bu gün bələ nankorlar, satqınlar, cinayətkarlar çıxdur. Necə deyərlər, ağızını açanda bilirsən ki, seviyyəsi nə dərəcədir. Ən təecüb doğuran isə, yerindən duran, Avropanın küçələrində sülənənlər özlərini ya "hüquq müdafiəçisi", "siyasetçi", ya da "demokrat, aşasdırıcı jurnalist" adlandırlılar və gecə-gündüz sosial şəbəkələrdən düşmürələr.

Görünür, bəlkə de elə ordada gecəleyirlər. Bələ olmasadı yoxsa özlərini - Əli Kərimli, Sevinc Osmanqızı, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Vüdadi İskəndərli, Arif Məmmədov, Qurban Məmmədov və... bu kimi parazitler və qazanımağa düşürərlər. Bu, o fərdlərdir ki, xərici dövlətlərə müxtəlif yollar sayəsinde həyasiqliq, şivənlilik yolları ilə mühabicət edib öz ölkəsinə qarşı düşmən mövqeyini göstərsələr də nəticədə yaxşı cavablarını alırlar.

7 aya yaxındır ki, qələbə sevincini - Əli Kərimli, Sevinc Osmanqızı, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Vüdadi İskəndərli, Arif Məmmədov, Qurban Məmmədov və digər şərəfsizlər, cinayətkarlar, satqın və nankorlar, erməniyə dayı, əmi, həttə ata deyən AXCP-nin baş çapqalı, "sanitarkası" Əli Kərimli, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Sevinc Osmanqızı, Qənimət Zahid, Vüdadi İskəndərli və... ətafəndə olan digər çapqallar yenə de sosial şəbəkələrdən öz çirkin çağırışlarını etməkdərlər. Çünkü mayaları budur, ancaq haraya qəder? "Korupsiyaların, rüşvetxorluğun baş alıb getdiyi", -deyirlər. Bəlkə özlərini keşdikləri o cinayətkar yollarını yadlarına salsınlar.

Təessüf ki, geriye əvvəl məlumatlıdır. Çünkü geridə 1992-93-cü illərdə Azərbaycan prezidenti olmuş Əbülfəz Elçibəy: "Rüşvet alanda milyonlarla dollar alırsınız. Alırsan, heç olmasa yüz minlərlə al, beş manat al, insafla al. Deyirlər, 200 min dollar verməlisən, yoxsa səni gömrükden buraxmayacam, çünki sən 400 min dollar qazanacaqsan. Gel qazancı yarı bölek..." kimi donostalarla üzləşəcəklər. Ancaq Azərbaycan xalqı, yaxşı bilir ki, Ə.Kərimli, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Leyla Yunus, Sevinc Osmanqızı, Qənimət Zahid, Vüdadi İsgəndərli... kimi fərdlərin əsl niyyəti nədir. Məqsəd öz murdar istəklərini - ölkədə sosial vəziyyəti pozmaq, "bəlkə qaytardılar" xəyallarını gerçəkləşdirmək. Ancaq anlamıclar ki, onların qatarı çoxdan gedib, çoxdan tarixin zibilliyinə atıb, üstündən də bir təpik vurub ki, bəşdir!!!

Və Əli Kərimli, Vüdadi İskəndərli, Cəmil Həsənli, Sevinc Osmanqızı, Qənimət Zahid və bu kimi satqın virusları cəzalandırılmalıdır. Ən qanunu sözü yənə də xalqındır. Əsgərimizə, dövlətimizə şer atan bu şəratənlər yığımı olan AXCP-yə yalanlarına görə xalq sözünü deməli, onlara yerini göstərməlidir. Və əlbətə ki, bir də hüquq-mühafizə orqanları da bələ məsələlərə bigənə qalmalıdır. Vətən, dövlət, xalq xainləri, düşmən işləyən bu satqınlar yığnağı hüqu-

qi çərçivədə də cavablarını almalıdır. Cənubi ortada xalqımızın və dövlətimizin maraqları var və bu maraqlara qarşı çıxməq Vətənə xəyanətdən başqa heç nə deyil! Onların davranışını qaydaları ermənilərlə birləşib Azərbaycanı ləkələmək və Azərbaycan haqqında mənfi rəy formalaşdırmaqdır.

Fazıl Mustafa: "Dövlətə və dövlətçiliyə qarşı müxalifətçilik xalqa xəyanətdir"

Milli Məclisin deputati, Böyük Quruş Partiyasının rəhbəri Fazıl Mustafa bildirib ki, dövlətə və dövlətçiliyə qarşı müxalifətçilik xalqa xəyanətdir: "Mənim rəhbərlik etdiyim partiya yarandığı gündən müxalifətdərdir. Biz öz məqsədlərimizi qanun çərçivəsində, konstruktiv şəkildə həyata keçiririk. Dövlətə və dövlətçiliyə qarşı müxalifətçilik xalqa xəyanətdir. Təessüf ki, bu gün adını müxalifət qoyanlar arasında bu yolu seçənlər var. AXCP-sədri Əli Kərimli və onunu ətrafında olan özü kimi xalqa, dövlətçiliyə düşmən olan xəbis niyyətlər bu güne kimi nəyə nail olublar? Bir düşünsünlər. Bu, müxalifətçilik deyil, bu, xalqa dövlətə düşməniliyidir, cinayətkarlıqdır".

Bəli, ilk önce, bu 28 il ərzində satqın Əli Kərimli düşünməyə qadir olan "başı" olmayıbsa, hansı düşüncədən danışmaq olar? Bir de deyildiyi kimi: "qozbeli qəbir düzəldər" misali, əksinə olub. Əli Kərimlini qəbir də düzəldə bilməz, çünki anadan qozbel, ayri doğulub. Və sosial şəbəkələrdə hay-küy salmaq, qışqırmış və etik normalara siğmayan şüurlar səslenirdiklərə ölçmek seviyyəsizlikdir. AXCP-nin şinelindən çıxmış və bu gün də müxalifət adını zəbt etmiş başlıq insanların yersiz səs-küyləri, irəli sürdükləri iddialar bir daha təsdiq etdi ki, onlar hələ də dağıdılıqla məşğuldurlar və qarşiduruma yaratmaq ab-havasındadırlar. Onların məqsədi heç də irəli sürdükləri cılız tələblərin yerinə yetirilməsi yox, ictimai-siyasi sabitliyi pozmaq yolu ilə hakimiyəti zəbt etməkdir.

Məşhur filosof Cəlaləddin Rumi bildirmişdir: "Bu gün Ədəbin nə olduğunu bilmək istəyənlər bilsinler ki, Ədəb hər bir edəbsizin ədəbsizliyinə səbət edib dözməkdir". Ancaq edəbsizlik də qədərince olmalıdır. Bu gün Əli Kərimli kimi cinayətkarlar ədəbsizliyindən qalmaqla, hələ də anlamır ki, xalq onları çoxdan tarixin yıldırımış arxivine atıb. Bu gün dağıdıcı ünsürlər bilməlidirlər ki, artıq onların qaragıruhçu qatarı çoxdan ölüb.

AXCP-Müsavat cütlüyü növbəti dəfə xain və düşmən mövqeyində

olduğunu isbatladı

1992-1993-cü illərdən 28-29 il ötür. Bəli, zaman və dövr dəyişib. Azərbaycanımızda, dünya da fərqli olub. Lakin dəyişməyən, yaxud dəyişmək istəməyən hələ də həmin dövrde ilisib qalıbalar. Söhbət 29 il önce AXCP-Müsavat olan, hazırda isə 19 yerə parçalandıqdan sonra AXCP-Müsavat cütlüyü kimi tanınanlardan gedir. Onlar üçün bu gün də məqsəd və məram hakimiyətdir. Hakimiyətə gəlmək üçün 29 il önce olğdu kimi, indi də xəyanət, düşmənçilik mövqeyini tutmağa hazır olduqlarını nümayiş etdirirələr. Bu xəyanət və düşmənçiliyi 27 il sonra işğaldən azad olmuş Ağdam rayonuna partiyaların səfəri zamanı da göstərdilər.

İndi siz deyin, bu gün Qarabağın işğaldən azad olunmasına sevinməyən, erməni vandalizminin, barbarlığının şahidi olmuş Ağdamə səfəri siyasi oyun, mənəsiz adlandıran AXCP və Müsavat hakimiyətdə olsalar, xalqın və dövlətin başına hansı oyunları açardılar? Yaxud, bu gün Ermənistən işğalçılıq siyasetinə, erməni vandalizminə, barbarlığına göz yuman beynəlxalq təşkilatlara etiraz etməyen AXCP və Müsavat Partiyası dövlətin və xalqın milli maraqlarını necə qoruya bilər? Bu gün həməryilik nümayiş etdirməyi bacarmayan AXCP-Müsavat cütlüyü dövlətin və xalqın ağır, çətin günündə nə edər? 1993-cü ilə olğdu kimi qacaqlarımı, vəzifələrini donduracaqlarımı, torpaqlarımızı satacaqları?..

Və sonda bir faktı bir daha vurğulamaq istərdim: "Azərbaycan saatı" kanałın satqın və əlaqəsiz Qənimət Zahidin hakimiyəti şərəməyi "qəhrəmanlıq" sayırsa belələrini bu virusun qurbanına əvvəlmiş labüddür. Və bu gün Ə.Kərimli, Cəmil Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli, Leyla Yunus, Sevinc Osmanqızı, Qənimət Zahid, Vüdadi İsgəndərli, Arif Məmmədov... kimilər mütləq, amma mütləq cavab verənlər olacaqlar - Özü də Azərbaycan xalqı və qanunları qarşısında!

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Pandemiya dövründə piylənmə səbəbləri

Koronavirus pandemiyası yemek verdişlərini və yuxu rejimini də dəyişdirdi. Tədqiqatlar qəlyanalıların yeyilmə zamanı müddətinin 45% artığını, evdə tez-tez bisirmə nisbətinin 33%-dən 80% artığını ortaya çıxarıb. Eyni zamanda insanların kökələmə yuxu rejiminin pozulmasına da səbəb olub. Yemek verdişlərindəki deyişiklik kökələməni daha artırır. Qida üzrə mütəxəssis Uğur Ekici qeyd edib ki, piylənmə, koronavirus xəstələrinin daha da ağırlaşmasının xəstəxanaya yerləşdirməsi riskini artırır. Qida əlavələrinin istifadəsi 50%-dən 90%-ə yüksəlib. Eyni zamanda pandemiya görə yuxu rejimi 75% insanda pozulub. İdmənla meşğul olanların nisbəti 50%-dən 90%-ə yüksəlib. Piylənmə ağır infeksiyalar və ağır komplikasiyalar üçün risk faktorudur.

Kökələnlərdən qorona virus tutma ehtimalı daha yüksəkdir. Bu xəstələrdə ağıcyər infeksiyasi və intubasiya tezliyi dən yüksəkdir. Kilo artı, koronavirus riski artı. Təxminin 2 ildə yaşanan koronavirus pandemiyası dönməndə kilo artımında əhemməyətli bir artım olub. Amerikada çox sayıda ölüm səbəbinin əsasında insanların köklükələrə əlaqəli olduğu düşünülür. Amerikadakı əhalinin təxmininə 35%-i kök sayılar.

Araşdırma ilə bağlı tanınmış dietoloq Leyla Zülfüqarı qeyd edib ki, koronavirus pandemiyası dönməndə insanlar oturaq şəraitdən dən çox olduğu üçün kökələr: "Metabolizmanın zəifləməsi immunitənin aşağı düşməsinə səbəb olur. Kökələnlərin koronavirusu dən ağır keçirdirlər. Hər zaman qeyd etdiyim kimi biz sağlam qidalanmalıyıq. Sağlam qidalanmaaq, ariqlamaq üçün nəinki addımlar atıraq, həm də qidalanmanın müdafiəcidi funksiyası bizi virus ittahab xəstəliklərinə qarşı qorumaq olur.

Biz sağlam qidalanıqça bu viruslara qarşı, həmçinin Covid-19 qarşı müqaviməti oluruz. Ev şəratində oturaq həyat terzi keçirənlər aktiv həyata keçməsini məsləhət görürük. Eyni zamanda qidalanmaya da fikir verməliyik. Karbonhidratlar, şeker, qazlı içkiler, bele qidalanmaq düzgün deyil. Mətbəxde dən çox kartof istifadə olunur ki, bu da yalnızdır. Düyü, makaron və digər un tərkibli yeməkləri azaltmaq lazımdır. Araşdırımlar neticəsində bəzə məlum olur ki, yeməkdən, içməkdən dən çox kökələmə olur. Çayı şəkərli içmək düzgün deyil.

Balanslı bərpə etmək üçün gün ərzində çoxlu su içmək lazımdır. Meyvə və tərəvəzler günün birinci yarısı yeyilsin. Ağartı məhsullarından dən çox istifadə edilməsi D vitaminının qəbul edilməsi baxımından çox yaxşıdır. Balıq məhsulları, toxumlar, kələm, biber, pomidor çoxlu istehlak edilsin. Vitamin C və D sink minerali tərkibli qidaları mütləq qəbul edin. Bu vitaminlərlə imün sistemimizi gücləndirək koronavirusa qarşı mübarizə aparmış oluruz.

Qeyd edim ki, qidalardan bize lazımlı maddələri almamış olur. Biz əlavə kalori, şeker almadığımıza görə kilolarımızı da normal şəkildə qoruya bilirik. Kilo baxımından problemimiz çoxalıbsa, bu zaman təbbi ki həkim dietoloqa müraciət etməsi lazımdır. Həkim isə düzgün müalicə üsulunu seçir. Hər bir insanın kökələmə səbəbləri fəqliidir. Hərəkətsizlikdən, diabetik hallardan və hormonal pozuntulardan kökələmə baş verə bilər. Bu halda şəxsin özünə uyğun dietalar təyin edilir. Dietə əməl etdikdə doğru ariqlama baş verir. Doğru ariqlama isə kiloların yenidən qayitmasına deməkdir. Yağ toxumalarında parçalanma baş verəlidir.

Qönçə Quliyeva

Zatulinin ermənilərdən "ümid dolu gözləntiləri"...

Bax, ermənilərə "esl dost" Konstantin Zatulin kimi olar: "yağmasa da, guruldamağı bacarırr". Doğrudur, elə əvvəldən də o, ermənilər üçün "al, Zatulin" olub, "ver Zatulin" olmayıb. Amma son zamanlar "al, Zatulin"de bəzi problemlər yaranıda, buna baxmayaq, o, ermənilərə olan "sədəqətini" müxtəlif vasitələrlə göstərməyə çalışır.

Bələ görünür ki, Zatulin nəye isə ümidiidir. Əger bələ olmasayı, Rusiya Dövlət Dumasının millət vəkili, MDB Ölkələri İnstitutunun rehbəri Konstantin Zatulin "zəhmət çəkib" müsahibə yaymaqla "ermənilərə olan sevgisini" nümayiş etdirməzdı.

Beləliklə, Zatulin öz müsahibəsində son günlər Ermənistanda yaşınan hadisələrin Moskva tərefindən yaxından izləndiyini və Kremlin digər KTMT üzvləri kimi Ermənistən təhlükəsizliyinə qaranti olduğunu bildirir. Qeyd edək ki, o, Rusyanın imkanlarının təkcə Ermənistandakı qoşun sayı ilə məhdudlaşdığını deyir. Ermənilərin düşdüyü acınlacaqlı hala diqqət cəkərək, onlara "təselli verir", Rusyanın Ermənistən kimi "sədəqətli bir dövlətə" hərbi eməkdaşlığını bundan sonra da inkişaf etdirəcəyini bildirir. Ermənilərin KTMT-yə müraciətindən gəlincə, Zatulin, burada hələ ki, quruma daxil olan ölkələr arasında "məsləhətleşmələr" getdiyini bəyan edir. Təbii ki, o da bəzi həmfikirləri kimi, bu "məsləhətleşmələrin" heç bir effekt verməyəcəyini yaxşı anlayır. Çünkü, ədaletin Azərbaycan tərefində ol-

ğu barədə ermənilərdən də əvvəl məlumatlıdır.

Əslində, burada Zatulinin ermənilər üçün "canıyanlıq" nümayiş etdirməyə çalışması çox güllənər. Çünkü ermənilərin bu gün zəlil günə düşmələrinin əsas səbəbkələrində biri də məhz elə Konstantin Zatulinin özüdür.

Bele ki, vaxtilə ermənilərlə "Qarabağın müstəqiliyinin geridönmez" olduğunu, Gümrüdəki rus herbi bazanın "yaraşq üçün olmadığını" ermənilərlərə inanırmışa qələmənərindən biri, məhz erməni puluna həris Konstantin Zatulin olub. Hətta, xatırlamış olarsınız, Moskvadakı Jurnalistlərin Mərkəzi Evində keçirilən bir tedbirde Zatulin utanmadan Ermənistəni Qafqazın en "probleməsiz" ölkəsi olduğunu bildirmişi. Şübə yoxdur ki, bütün bunları ona ermənilərden aldığı pulsular dedirdirdi.

...Onu da xatırlamış olarsınız: SiA bir müddət bundan əvvəl Rusyanın özündə bələ qalmaqallı, keçmiş qarənləq bir siyasetçi kimi tanınırnan Zatulin barədə məlumat vermişdi. Bele görünür ki, rusyalı siyasetçidə pul herisliyi yenidən baş qaldırıb. Bir müddət bundan əvvəl ermənilərə qoşulub faşistlərin tulası olmuş Qaregin Njde müdafia etməklə "filan qədər qabağa düşən" Zatulin, indi yenidən ermənilərden almaq istədiyi ianə üçün "diş qicidib".

...Amma bir şeyi unudur ki, bu gün ermənilər günlərini "tirdə köpüye gülə atmaqla" keçirirlər.

Ağasəf Babayev

Bu gün erməni işgalindən azad edilmiş ərazilərimizdə ən böyük tehlükəyə çevrilmiş mina adlı qurğunun ilk dəfə nə vaxt istifadə ediləcək dəfə bu cür sursatın eramızın üçüncü əsrində Çində istifadə olunacağına ələ keçirməyə çalışan monqol ordularına qarşı mina istifadə əsas mərhələyə bölmək olar: İlk mərhələ partlayıcılarından əvvəl olan üç mərhələdir. Roma İmperiyasındaki bəzi istehkamlar torpağa basdırılmış bir sıra təhlükələrə əhatə olunmuşdu.

Bunlara əsasən əkinçilikdə istifadə edilən, iti uclu çubuq növleri, uclarında dəmir qarmaq taxılan taxta parçaları, lilia (ucu itilənmiş şalbanların yerləşdirildiyi çuxurlar), abatilər (budaqları iti və yuxarı çəvrilən ağaclar) daxildir. Müasir minalarda olduğu kimi qədimdə də bu funksiyani yerine yetirən tələ "qurban tərəfindən aktivləşdirilir", adətən gizlədirilir və düşmənin kənardan zərərsizləşdirə biləməcəyi qədər geniş zonalar yaradır, zərərsizləşdirməye çalışalar tələyə düşürdülər (əsasən zərərsizləşdirməye çalışanda nizə atışları başlayırdı).

Bu vasitelerdən Yuli Sezar Alessia mühərabəsində (e.e. 52-ci ildə Qay Yuli Sezarın başçılıq etdiyi Roma ordusu ile Versingetorikin rəhbərliyi alyindakı Qalliya ordularının toqquşması) diqqətəlayiq miqyasda istifadə edib. Sezarın qüvvələri Qalliyalıların lideri Versingetoriki mühəsirəye almışdır, lakin Versingetorik əlavə qüvvələr cəlb etməyi bacardı. Mühəsirəni davam etdirmek və əlavə qüvvələrə qarşı müdafiə etmək üçün Sezar hər iki tərəfdən də istehkam xətti yaratdı və bunlar onun qəlebə qazanmasında mühüm rol oynadılar. 1314-cü ildə Bannokbörn döyüşündə şotlandlar tərəfindən ingislərə qarşı və Birinci Dünya mühərabəsi ərefində isə almanlar tərəfindən lillaların istifadə edilib.

Romalılar tərəfindən istifadə edilən və daha asanlıqla quraşdırılan minaya bənzər qurğulardan biri də dəmir tikanlar idi. Təxminən 12-15 sm arasında, ucu yuxarı dörd itikanın olası silah müasir personal

əleyhinə minalarda olduğu kimi, əsgerləri öldürmək üçün yox, onları yaralamaq üçün hazırlanmışdır. Bunlar atlıqları hər addımı diqqətlə nəzərdən keçirə biləməyən qüvvələrin hücumunun qarşısını almaqda olduqca tesirli idilər (bunların digər bir faydası bu idi ki, qüvvələr bu tikanlara basmasalar da, yere basdırılan tikanları axtarır, onlara diqqət edir, bu isə onların lengidir və yorurdu).

Bu tikanlar, həmçinin Çinde Böyük Çin sülalesi (1115-1234) tərəfindən Jongdu döyüşündə Çingiz Xanın ordusunun irəliləməsinin qarşısını almaq üçün istifadə edilib. Janna d'Ark Orlean mühəsirəsində bu tikanlardan birinə basaraq yaranmışdır; Yaponiyada bunlar "tetsubishi" kimi tanınır və on dördüncü əsrən etibarən nindzalar tərəfindən istifadə olunurdu. Dəmir tikanlar hələ də bəzi müasir münaqişələrde istifadə olunur.

Qeyd edək ki, yerüstü minalarla yanaşı, dəniz bombalarının da müəllifi əcnənlərdir. İlk dəfə bununla bağlı məlumat əcnili artillerist Çzyao Yunun traktatında qeyd olunub. Bu silah 16-ci əsrənə yapon dəniz quldurlarına qarşı istifadə edilib. Silah içi partlayıcı madde ilə doldurulmuş taxta qutudan ibarət olub. Əcnilər ilk təzyiq nəticəsində işləyən mina icad etdi kənənən 1573-cü ildə Auqsburqda Samuel Zimmermann adlı alman hərbi mühəndisi "Fladtermine" (uçan mina) adlı qurğu icad etdi. Bu qurğu torpağın altına basdırılan bir neçə kilo qara tozdan ibarət idi və üstüne basaraq və

Tarixin ən qəddar kəşflərindən biri - mina

ma

ya üzərinə basmaqla və ya çaxmağı aktivləşdirən məftilin hərəket etdirilməsi ilə işə salınırdı. Bu cür mina qala qarşısında yamacda yerləşdirilirdi. Bunlar Fransa-Prussiya mühərabəsi zamanı istifadə edilmişdir, lakin çox təsirli deyildilər,

çünki çaxmaq tez-tez nəzarət edilməkdikdə uzun müddət işləmirdi.

Başqa bir cihaz isə fuqas adlanırdı, bunlar qurban tərəfindən aktivləşdirilmirdi və kütləvi istehsalı olmayıb. Müasir qəlpəli və "Claymore" adlanan minaların seləfləri hesab olunurlar. Bunlar daşlar və qırıntılar (daşlı fuqas), ya da iri qara barıtlı el bombalarına bənzəyən minaatan qəlpələri ilə (qəlpəli fuqas) örtülmüş, dibində barıt olan konus şəklində çuxurdan ibarət olur. Üzərində olan 3 məftilə birləşdirilmiş çaxmaq kılıdı ilə işə salınırdı. Bəzən ağır itkilərə sebəb ola bilərdi, lakin qara barıt nəmə həssas olmasına sebəbindən ciddi nəzarət tələb edir. Nəticə etibarilə, bu fuqaslar əsasən XVIII əsrin bir sıra Avropa mühərabələrində və Amerika inqilabında istifadə etdiyi əsas istehkamların müdafiəsində istifadə olunurdu.

İlk minaların ən böyük məhdudiyyətlərindən biri keyfiyyətsiz fitilər və onların nəmə həssas olması idi. Vəziyyət təhlükəsizlik fitilinin icadı ilə dəyişdi. Komanda (əmr) ilə işə salma fitilin yanıp bitməsini bir neçə dəqiqə gözləmek əvəzinə dərhal partlatma qabiliyyəti elektrikin inkişafından sonra mümkün ol-

düd iddi.

1847-ci ildə Askanio Sobrero

stenokardiya adlı ürək xəstəliyini

müalicə etmək üçün nitrogliserini

icad etdi və bunun nitrosellülozdan

daha güclü partlayıcı olduğunu ortaya

çıxdı. Alfred Nobel onu dinamit adlı qatı qarışığa qatmağın yolunu tapa-

na və etibarlı detonator hazırlayana qədər istifadə etmək çox təhlükəli

idi. O zaman da dinamitin ehtiyatla

saxlanması lazım idi, bu, asanlıqla

partlayışlı kristallar meydana gətirə-

bilər. Buna görə, nitrosellüloz hərb-

çılər tərəfindən hələ də üstünlük ve-

rilen maddədir.

Sevinc Azadi

Erməni döyüşü: Paşinyanın oğluna görə Cəbrayılda 1200 asgərimiz öldü

Ermənistən baş naziri vəzifəsinə icra edən Nikol Paşinyanın oğlu Aşot yenidən gündəmə gəlib. "İki sahil" xəbər verir ki, Paşinyanın oğlunun hərbi xidmətdə olması ilə bağlı yerli mediadə sensasiyon məlumat yayılıb.

Daha doğrusu, tələkanallardan birində qonaq olan Artur Ayvazyan adlı könülli döyüşü iddia edib ki, ikinci Qarabağ mühərabəsi zamanı xeyli sayıda əsgər mehz Aşot Paşinyana görə məhv olub. "Paşinyanın oğlunu Cəbrayıldan çıxarmaq üçün ican alayından 1200 nəfer öldü. Bu, xəyanətdir. Bu insanlar döyüslərə zirehli maşınlar olmadan, hava hücumundan müdafiə sistemləri qurulmadan göndərildilər, qırğınıq qabağına verildilər", - deyə Artur Ayvazyan bildirib.

Qeyd edək ki, bu günlərdə Nikol Paşinyanın oğlu Aşot Paşinyanın ikinci Qarabağ Mühərabəsi zamanı sırvı əsgərlərlə birlikdə xidmət apardığını demisi. Erməni cəmiyyətində narazılığa sebəb olan bu açıqlamadan sonra bir çox ictimai-siyasi xadimlər Aşotun döyüş bölgəsində olmadığını, yayılan xəbərlərin şou xarakteri daşıdığını vurğulayıblar.

məməyə" və ya meditasiyaya ehtiyacınız yoxdur. Sizi rahat hiss etdirən nələrsə edin.

1.Sağlamlıq (idman, yemək)

2.Liderlik bacarıqları (başqalarına kömək etmək / xidmət etmək)

3.Münasibət və kommunikasiya (danişma, yaxınlıq fəaliyyəti)

4.Tədris (mütaliə, dinləmə)

5.Yaradıcı (yazı, sənət)

Zərdüşt Quluzadə

Xarici mənbələrə görə, San-Fransisko şəhərindəki ən yüksək sinifin nümayəndələrinin çoxu dopamin oruc tutmağa başlayıblar. Son vaxtlar diqqət çəkən dopamin orucu, beynin öyrənmə və yəniliyə verdiyi reaksiyaları idarə edir. Beləliklə bizi informasiya yükündə xilas edir.

Dopamin orucu necə saxlanılır?

Dr. Kameron Sepah, ofis həyatında texnologiya və qıdadan asılı olduğunu söylərir. Lakin, tutulan dopamin oruclarından sonra Sepah, texnologiyadan qaçmağın mümkün olmadığını, ancaq müəyyən aralıqla uğur eldə edilə biləcəyini söyləyir. Sepaha görə, dopamin oruc üçün bir kitab oxumaq, sosial mediada vaxt keçirməkdən daha faydalı olardı. Dopamini oruc tutmaq üçün komüpterlər müəyyən bir müddətə səndürüləməlidir, bu müddədə tətil və ya fərqli üsullar sinənalmalıdır.

Dopamin Oruc insana davranış normalitərini bərpə etmək üçün asılılıq yaranan bütün şeyləri xüsusi zaman aralığına məhdudlaşdıraraq, oruc tutaraq asılılıqlarımızı tənzimləyən əsaslı bir əsildür. Təessüf ki, kütüvə informasiya vasitələrində düzgün göstərilənən üçün ictimaiyyət arasında bir çox anlaşılmazlıq var, buna görə ilk növbədə onun nələri əhatə edib-ətmədiyini nəzərinize çatdırıq.

1. Məqsəd dopamin miqdarının azaldılması yox, impulsiv davranışları azaltmaqdır.

2. Hər cür stimuldan qaçınmaq yox, sizin üçün qəliz olan bəzi davranışlardan yayın-

Dopamin orucu nədir?

maqdır.

3. Danışmamaq, ictimailəşdirmək, idman etmək yox sağlam davranışları təşviq etməkdir.

4. Meditasiya, zahidlik, işdən qaçmaq barədə bəhs etmir.

5. Sadəcə tətil yox belə ki, insanlar tətilde daha da pis verdişlərə sahib ola bilir.

6. Bu bir moda və ya trend olmalı deyil.

Əvvəlcə impulsiv davranışın problemə və ya asılılığa necə çevrildiyini başa düşək. Əger psixologiyadan qaynaqlanaraq adət halını almaq prosesini anlaysınızsa, bunun dopaminiyle əlaqəli bir proses olduğunu xatırlaya bilərsiniz. Beləliklə, yanlış anlamayaq. Biz dopamini özünə qarşı yox, dopaminiə bağlandıqımız zərərlər və impulsiv davranışlarla qarşı oruc tuturuq.

Oruc Programı

Əgər oruc programını izleyəcəksinizsə, bu qaydaları gün ərzində davam etdirmək

məqsədə uyğundur. Bu tezliyini azaltmaq, davam etməkdən yayınmaq, rast gəlinən haldır.

Bu program oruc tutmaq üçün daha müəyyən zamanları əhatə etmir, çünkü istirahət (gecə / həftə sonu / tətil) ilə əlaqəli vaxtlarda etmək əlverişsizdir:

Unutmayın ki, bunlar ciddi qaydalar deyil, sadəcə tövsiyələrdir. Gündə dörd saat əvəzinə bir saatlıq bir dopamin orucuna başlamağınız daha asan

olacaqsa, bunu edin və sonra istədiyiniz istiqamətdə artaraq uzun müddət orucda qalın (məsələn, gündə 2 saat). Müəkkəl yaxşılığın düşmənidir. Beləliklə, bu mövzuda Nike şurşarını xatırlayaq: "Just do it!"

Günde 12-15 saatdan çox iş və istirahət üçün vaxt ayırmalısınız lazımdır, düşünürəm ki, vaxtınızı və enerjinizi idarə etməkdə o qədər de yaxşı deyilsiniz. 80/20 qaydasını necə tətbiq edəcəyinizi öyrənin və nələrin aradan qaldırılacaqını başa düşmək üçün hərəkətlərinizin 20% -nın eldə etdiyiniz naiyyətərin 80% -ni getirdiğini anlayın.

Özünüze məhdud vaxtlardan istifadə etməyə məcbur etmək, daha az tənbəl olmayıñiza və vaxtinizi və enerjinizi daha yaxşı idarə etməyinize imkan verecekdir, çünkü bu aralıqla , çalışqan olmalıdır.

Bunun əvəzinə nə etməliyəm?

Dopamin orucu zamanı "heç bir şey et-

Azərbaycan-Ermənistan sərhədləri necə delimitasiya olunacaq?

Analitiklər Ermənistan-Azərbaycan sərhədindəki gərginliyin səviyyəsini aşağı hesab edirlər

Ermənistan və Azərbaycan sərhədində irimiqyaslı incidentlar baş verməyib, lakin Ermənistanda qeyri-sabit siyasi vəziyyət üzündən münaqişəni kəskin şəkildə qəbul edirlər. Rusyanın tənimsiz politoloqu İgor Korotçenko belə deyir. Rusiya Elmlər Akademiyası İqtisadiyyat İnstitutunun əməkdaşı Aleksander Karavayev isə tərəflərin hərəkətləri sərhədlərin delimitasiyası ilə bağlı danışıqlara hazırlığının olduğunu göstərir.

12-13 may tarixlərində erməni tərəfinin iddiyasına görə, Azərbaycan hərbiçiləri Ermənistandan Sünik və Geqarkunik (Zəngəzur-red) bölgələrinin ərazilərini keçiblər. Azərbaycan hakimiyəti isə bəyan edir ki, sərhədçilər sadəcə Laçın və Kelbecər rayonlarında qaldıqları yerləri dəyişdiriblər. Ermənistandan Baş Naziri vəzifəsini icra edən Nikol Paşinyan mayın 20-də 500-600 Azərbaycan əsgərinin Ermənistandan ərazisində qaldığını söylədi. Ele həmin gün Azərbaycan hərbiçilərinin Ermənistandan Xoznavar kəndinə yaxınlaşması sebəbindən oradan qadınlar və uşaqlar evakuasiya edildi. Ermənistandan Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, kənd yaxınlığında əsgərlər arasında dava baş verib, 11 erməni əsgəri və azərbaycanlı əsgər yaralanıb.

Azərbaycanla Ermənistandan cənub bölgələri arasında sərhədin müəyyənləşdirilməsi məsəlesi 2020-ci ilin payızında Qarabağ münaqişəsinin kəskinləşməsinən sonra ortaya çıxdı. Ermənistandan Sünik bölgəsinin şərqi sərhədində Azərbaycan sərhəd zastavaları görünəndə, Ermənistana sakinlərinin bir qismi evlərini tərk etməyə başladı. Azərbaycan dəfələrlə sərhədləri müəyyənləşdirmək üçün iş apardığını bildirmişdi, bununla belə, Ermənistandan hakimiyəti təkəd edir ki, indi yalnız iki ölkənin faktiki nəzarət zonasını müəyyənləşdirilir və rəsmi olaraq demarkasiya prosesi yalnız diplomatik münasibətlər qurulduğdan sonra başlaya bilər.

Mayın 14-də İrəvan Kollektiv Təhlükəsizlik Mütəxəssisləri Təşkilatına hərbi yardım üçün müraciət etdi. Ekspertlər KTMT üzvlərinin heç birinin məsələnin güclə həll edilməsinə razı olmadıqlarını söylədi.

Mayın 19-da Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov Ermənistani və Azərbaycanı sərhədləri müəyyənləşdirmək üçün bir komissiya yaratmağa çağırırdı və Moskvadan vasitəçi kimi çıxış etməyə hazır olduğunu bildirdi. İrəvan, Azərbaycan qoşunlarının evvəli mövqelərinə geri çəkilməsi şərti ilə belə bir komissiyanın yaradılmasına razılıq verdi. Bu xəritələr məsəlesi bəzi Qafqazşunas ekspertlər tərəfindən çətin hesab olunur. Onlar hesab edirlər ki, SSRİ-də yaradılan xəritələr Sünik bölgəsindəki Qara

göl ərazisində respublikaların sərhədlərini birmənalı şəkildə dəqiq qurmağa imkan vermir.

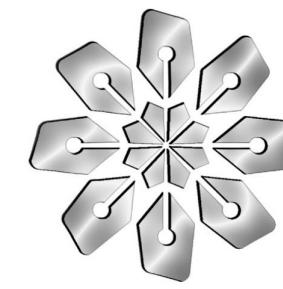
İrəvan münaqişəyə Bakıdan daha kəskin reaksiya verir

Politoloq, "Milli Müdafiə" jurnalının baş redaktoru İgor Korotçenko "Kafkazskiy Uzel"-in müxbirinə bildirib ki, sərhəddəki münaqişə hələ böyük miqyaslı hadisələrlə müşayiət olunmayıb.

"Hətta bir-birilərinə bir atəş da açmadılar, bu baxımdan veziyət sakitdir, eger məsələnin hərbi tərəfindən danışırıqsa. Azərbaycan

delimitasiya aparmaq, sonra sərhədləri müəyyənləşdirmək lazımdır. Cəmiyyətdə müəyyən toqquşmalar yaranır və Ermənistandakı bunu 2-ci Qarabağ mühabibəsindəki məglubiyyətin üzərinə qoyular"- dedi politoloq.

Politoloq Bakının baş verənləri münaqişə hesab etmədiyini xatırladıb. "Azərbaycan açıq şəkilde bildirdi ki, Ermənistana qarşı heç bir düşmən niyyəti yoxdur, sadəcə sərhədin aydın şəkildə çəkilməni tələb edir. Bu, həm de Ermənistandan maraqlarına cavab verir. Ancaq tərəflər qarşılıqlı anlaşma problemi yaşadıqları üçün bu prosesi qanuni bir sahəde lazımsız stress olmadan həyata keçirmək üçün Rusyanın iştirakının kömək edəcəyi açıqdır"- deyə Korotçenko bildirib.

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Ermənistən-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

tərəfindən Ermənistana sərhəddinin qəsdən pozulması yoxdur, bu sərhədin haradan keçməsi ilə bağlı fikir ayrılıqları var. Rusyanın yaradılacaq xüsusi qrup çərçivəsində hər iki tərəf yardım göstərəcəyini, 1970-ci illərin ortalarında və sonlarında Sovet xəritələrinin Azərbaycan və Ermənistandan arasdakı inzibati sərhəd xəttinin əsas götürüleceyini açıqlayıb. Hənsi ki, bu xəritələr Azərbaycan SSR və Ermənistən SSR arasdakı sərhədlərin dəqiq şəkildə müəyyənləşdirildiyi xəritədir.

İgor Korotçenko hesab edir ki, Ermənistandakı sərhəd probleminə kəskin reaksiya ölkədəki siyasi vəziyyətlə bağlıdır.

"Erkən parlament seçkiləri var, seçkiqabağı mübarizə var və Paşinyan üçün rəqiblər qarşısında qərarsız görünməmək və ya Ermənistən maraqlarını müdafiə etmədiyi kimi görünməmək üçün "Papadan daha çox kotolik olmağa" çalışır. 20 ildən artıq bir müddədə burada sərhəd xətti olmayış, sərhədyanı erməni kəndləri böyümüş, əraziləri əkin sahələri üçün istifadə edilmişdir - amma bunların hamısı Azərbaycan əraziyi ilə əlaqədardır, bununla belə bu gün yeni realıqlara uyğun olaraq

Ermənistən və Azərbaycan danışıqları gözləyərək qoşunlarını hərəkətə gətirirlər

İndi Ermənistən və Azərbaycan "danışıqlar qabağı mövqelerin ilkin işarələnməsi" ilə məşğuldurlar. Bunu Rusiya Elmlər Akademiyası İqtisadiyyat İnstitutunun Post-Sovet Araşdırıcıları Mərkəzinin tədqiqatçısı Aleksander Karavayev bildirib.

"Gələcəkdə qarşılurmaların qarşısını almaq üçün əvvəlcə xəritələri Moskva ilə əlaqələndirməye başlayacaqlar, sonra yerdəki işarələmə (sərhədsizləşdirmə) aparacaqlar. Texniki təhlükəsizlik ikinçi dərəcəli məsələ olacaq. Erməni tərəfdən sərhədlərə nəzarətin Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin sərhəd qoşunlarının nəzarəti altında olduğunu nəzərə alsaq hər iki tərəf üçün bu təhlükəsizlik təminatı kifayət olacaq. Azərbaycan tərəfi də ciddi hadisələrdən qorunmaq üçün yeterli qüvvələri bir araya gətirəcək. Təbii ki, Bakı ilə İrəvan arasında hər hansı bir təhlükə istəyirdi? Zəhmət olmasa silahlı qüvvələrinizi Zəngəzurdakı və Azərbaycanın Qazax bölgəsi ilə sərhədlərindəki bir neçə ərazi-dən geri çəkin". Və İrəvan "əsəbərlə oynamama" keçdi.

Mətəxəssislər sərhəddə ciddi tikinti işlərinin aparılmamasını izah etdilər

Təqaüdücü polkovnik, keçmiş korpus komandiri, YAŞAT Fondu-nun qəyyumlar şurasının üzvü Şair Ramaldanov bildirib ki, Azərbaycandan birbaşa Ermənistənla sərhəddə hər hansı bir aktiv tikinti aparacağını gözləmək lazım deyil.

"İndi tikintiye ehtiyac qalmır - hazır modullar var, bunlar metal portativ konstruksiyalardır. Bir forpost kimi bir şey tikilirsə, bir vahid orada yerləşir, o zaman bu konstruksiya ümumiyyətlə, onların gördükleri yerdə deyil, görmədikləri yerdə yerləşdirilir, bu hərbiçilər üçün normal bir fenomendir" - Ramaldanov bildirib.

Ermənistən Sünik və Geqarkunik bölgələrində Azərbaycan hərbiçilərinin yerləşdirildiyi yerlərdə nə xüsusi texnika, nə də sərhəd zastavaları üçün lazımlı binaların inşası görünür. Bunu erməni hərbi ekspertləri də etraf edirlər.

"Sərhədin delimitasiyası aparılmayıb, bu səbəbdən stasionar infrastruktur birbaşa olaraq sərhəd xəttində deyil, sərhəddən bir qədər aralıda tikilir, - politoloq İgor Korotçenko bildirir.

"Bunlar yeni zastavalardır. Müvafiq olaraq, bütün lazımı sərhəd infrastruktur inşa olunur. Ancaq vurğulayıram ki, bu delimitasiya deyil və xüsusən sərhədin demarkasiyası olunmadığı Azərbaycan ərazilərində normal şərait yaradılan müvafiq strukturlar tikilir. Azərbaycan sərhədçilərinin şəxsi həyəti üçün yaşayış və istirahət şərtləri və və xidmətlər yaradılır" - deyə Korotçenko izah edib.

Tərcümə: Elçin Bayramlı

*Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır*

26 may

PSJ-dən 18 yaşlı futbolçu üçün 100 milyon avro!

PSJ ilin ən böyük transferlerindən birini etməyə həzırlaşır. Qol.az "RMC"yə istinadən xəbər verir ki, Paris təmsilçisi "Renn"in futbolçusu Eduardo Kamavinganı almağa yaxındır. 18 yaşlı yarımmüdafieçi klub rəhbərliyinə komandanın ayrılmak istədiyini bildirib. "Renn" futbolçu üçün PSJ-dən 100 milyon avro tələb edir. Paytaxt klubu isə bu məbləği ödəməyə hazırlıdır. Qeyd edək ki, Kamavanqanın "Renn"lə müqaviləsi gələn ilin yayına qədərdir.

Bəzən süfrə-də yeyilməyən və istifadə edil-məyən xörəkləri israf olunmaması üçün sonrakı güne saxlayırlar. Əslində bu, ta qədimdən belədir. Əvvəllər qidaların köhnəl-məməsi üçün sərin yer seçiliirdi, indi müa-sir soyuduculardan istifadə olunur. Mütəxəs-sislər bildirirlər ki, yeməkləri düzgün saxla-mamaq, onları hətta ikinci dəfə qızdırıb boyat-şəkildə istehlak etmək orqanizmdə ciddi f-e-sadılara səbəb olur. Bişirilən yeməklərin tər-kibi emal prosesindən çıxmış məhsullardır. Həmin məhsullar bir müddət saxlanılanda hansı proseslər baş verir?

hansi proseslər baş verir?

Bakı Şəhər Kliniki Tibbi Mərkəzin yoluxucu xəstəliklər şöbəsinin müdürü Gülnarə Babayeva bu sualın cavabında AZƏRTAC-a deyib: "Termiki emal olunmuş yemek nə qədər sərində saxlanılsada, onun tərkibində olan bitki və ya heyvani mənşəli hüceyrələrin dağıılması nəticəsində maddələr öz-özüne parçalanmağa başlayır. Bunun nəticəsində əvvəlcə-dən toksiki olmayan maddələr zehərli parçalara bölünməyə başlayır. Boyat yeməyin dadında dəyişiklik hiss olunmasa da, həmin proses gedir".

Onun dediyinə görə, bir neçə gün qalmış qidaların dadi pozulmasa da, onları qətiyyən yemək düzgün deyil: "Əslində dad o zaman pozulur ki, qida maddəsinin tərkibinin çox hissəsi sıradan çıxmış olsun. Həmin maddələr orqanizmə daxil olan kimi qaraciyəri yüksə salır. Tərkibində parçalanmış radikallar olan, zülalların, amin turşularının və yağların oksidləşmə nəticəsində konserogen maddələr əmələ gəlmış qida məhsulları ortaya çıxır. Ondan istifadə edəndə dadındaki dəyişiklik aşkar hiss olunmasa da, zəherli maddələrin əmələ gəlməsi demək olar ki, həyatımızı da qısalıdır".

Yemeklərin boyatılmaması üçün ilk olaraq onları qədərində hazırlamaq lazımdır. Yumurta, balıq, ət, toyuq, göbəlek kimi riskli məhsullar iki saatdan artıq süfrədə qalmamalıdır. Əgər həmin məhsullar iki saatdan artıq soyuducuya qoyulmadan ev temperaturunda və açıq şəkildə qalıbsa, ikinci dəfə qızdırıb istehlak edilməsi məqsədə uyğun deyil. Bir gün sonraya qalıb rəngini dəyişən çörəyin də istehlakına diqqət yetirmək lazımdır. Şöbə müdürü deyib: "Təcrübə göstərir ki,

Baş redaktör:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktörün müavinleri:
Valeh Məhərrəmli

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi 66**

Şəhadətnamə № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
el: 598-33-90 Faks: 493-11-

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

**Qəzət "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifənin
"Azərbaycan" naşriyyatında çap olunur
Qəzətde AzərTAC, SIA informasiya agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.**

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

“Sky Sports”: Ronaldonun “Juventus”dakı gələcəyi qeyri-müəyyəndir

Italyanın “Juventus” futbol klubunun hücumçusu Kriştiano Ronaldonun klubdakı gələcəyi qeyri-müəyyən olaraq qalır. Bu barədə “Sky Sports” yazıb. Bildirilib ki, portuqaliyalı hücumçu Turin təmsilçisi ilə danışqlar aparacaq və rəhbərliklə gələcək planlarını müzakirə edəcək. Ronaldonun qərarı baş məşqçi Andrea Pirlo və idman direktoru Fabio Paraticinin klubda qalıb-qalmamasından asılıdır. Onlar “Juventus”dan getsələr, 36 yaşlı futbolçunun klubdan ayrılmış ehtimalı daha yüksək olacaq.

Həkimdən açıqlama: Koronavirus bu xəstəliyə səbəb olur

Türk kardiologiya mütəxəssisi həkim Sinem Çakal vətəndaşların Covid-19 səbəbiyle xəstəxanaya gəlməyə üstünlük vermədiklərini deyib. Koronavirus səbəbi ilə insanlarda ürek ağrısı olsa da xəstəxanaya gəlmek istəmirlər. SIA-nın Türkiye mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, nəticədə evde infarkt riski artır. Bütün dünyaya təsir edən Covid-19 ilə mübarizə və peyvənd işləri ilə də am edir. Mütəxəssislər maskalar, məsafə və gigiyena arədə xəberdarlıq edərkən, korona virusun bedənə təiri ilə bağlı arasdırımlar davam edir.

Sıñıl ile bağlı araştırmalar davam edir. Ürək sağlamlığını qorumaq üçün nələr edilməsi lazımlığına dair məlumat verən həkim həm Türkiyədə, həm də dünyada en çox görülən ölüm səbəbinin ürək olduğunu deyir: "Covid səbəbiyle insanlar xəstəxanaya gelmək istəmir, evlərində infarkt keçirirlər. Covid-in özü infarktin səbəbini artırır. Ürəyi qorumaq üçün şəkər, təzyiqə nəzarət, xolesterolun azaldılması, sıqareti buraxma və alkoqol kimi amillərə diqqət edilməlidir. Bu adamların xəstəxanaya gəldikdə ürəkləri dayanır. Qabaqcıl ürək çatışmazlığı inkişaf edir. Həqiqətən de olduqca problemlə vəziyyətlər görürük".

“...şəxsi yardım bili
ağrı növüdür”

Vətəndaşların infarktlə
gələn ağrıları necə ayırd
eda biləcəyi barədə məlu-
mat verən həkim ürək ağ-
rısının çox açıq bir ağrı
növü olduğunu deyib: “Co-
vid infeksiyasında, ağciyərdə
maye yiğildiqda, xəstə nəfəs alarkən sancı ola bilər.
Qan təzyiqi, şeker, xolesterol kimi risk faktoru varsa,
ən yaxın təcili yardım şöbesinə müraciət etmək lazımdır.

Covidin ürək sağlamlığına təsiri haqqında məlumat verən həkim sözlərinə belə davam edib: "Covidin 3-cü həftə kimi ürəyi təsir etmə ehtimalı daha yüksək olduğunu deyilir. Bu, xəstənin ürəyinə bir çox cəhətdən təsir edə bilər. Bu birbaşa ürək əzələsinə hücum edir. Ürək əzələsinin iltihabı dediyimiz bir veziyetə səbəb olabilir".

Aysen Vali

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**